

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1908, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 97. — ŠTEV. 97. NEW YORK, SATURDAY, APRIL 25, 1914. — SOBOTA, 25. APRILA, 1914. VOLUME XXII — LETNIK XXII

Huerta je pustil baje ustreliti 19 Amerikancev-beguncev in enega Angleža. Razdejanje mejnih krajev.

MEHIŠKE ČETE SO ZAPUSTILE NUEVO LAREDO, POTEK KO SO POPOLNOMA OPUSTOŠILE IN RAZDEJALE MESTO. VSA OBMEJNA MESTA STOJE POD VOJNIM PRAVOM TER JE VSAK ČAS PRIČAKOVATI VPADA MEHIKANCEV. V VERA CRUZ JE ODŠLA 5. PEHOTNA BRIGADA POD PÓVELLJSTVOM BRIGADNEGA GENERALA FUNSTONA.

Položaj v Vera Cruz.

V MESTU VLADA BAJE MIR, TODA DOMAČE OBLASTI NOČEJO SODELOVATI Z AMERIŠKIMI KER SMATRAJO SEDAŠ VERA CRUZ ZA TUJO POSEST IN AMERIKANCE ZA ROPARJE. VOJNI DEPARTMENT SE PRIPRAVLJA, DA SPRAVI SKUPAJ VELIKO ARMA DO. 120,000 MILIČARJEV NA MEJO.

Laredo, Tex., 24. aprila. — Potev ko je danes popoldne zapustilo prebivalstvo mesto Nuevo Laredo, so zaigale mehiške čete vsa javna poslopja v mestu. Uničile so mestno hišo, carinski urad, poštni urad in čete drugih poslopj. Mehiške čete so tudi pričele streljati na ameriške mejne straže in kmalu se je unela vroča bitka.

Ob 3. uri je gorelo na mehiški strani mesta na različnih mestih. V Laredo se je poklicalo vse čete, katere so na razpolago. Tekom bojev so bili ubiti trije Amerikanci, vendar pa ni bilo mogoče dobiti zanesljivih vesti vsled razburjenja, ki je vladalo v mestu. Na mehiški strani je baje padlo 12 vojakov. Krog 4. ure se je polastil požar že skoro celega mesta, nakar se je ustavilo vse poiskuje, da se ustavi požar.

Oba dela mesta, mehiški in ameriški, deli Rio Grande. Mesto je imelo kakih 14,000 prebivalcev. Most med obeh deloma je velike važnosti ter ga straži močan oddelek vojaštva.

Mexico City, Mehika, 24. aprila. — Prebivalstva mesta se je polastilo velikansko razburjenje proti vsemu, kar je ameriško. To je prišlo do izraza večerj, ko se je par Mehikancev polastilo neke ameriške zastave. Raztrgali so jo na kosec ter teptali z nogami. Grozilo se je tudi beguncem, ki so pod varstvom angleškega in nemškega poslanstva hoteli na kolodvor, da se spravijo na varno.

Položaj za Amerikance, ki so ostali v mehiškem glavnem mestu, je postal še bolj kritičen od časa, ko je zapustil mesto nadomestujoči poslanik O'Shaughnessy in potem ko so se ameriški častniki, nahajajoči se v mestu, odpeljali v četrtke v Manzanillo.

Kakor hitro se je v mestu izvedelo, da so ameriške čete zasedle Vera Cruz, so se pričeli zbirati dijaki in uslužbeni državnih uradov. Proti večeru se je zbrala velika množica pred nekim ameriškim hotelom ter pričela s kamenjem bombardirati okna. Valed intervencije distriktnega guvernerja došla policija je sieer razgnala demonstrante, a bilo je že razdejanjo mnogo ameriškega imetja.

Nemški, angleški in francoski državljani so se pripravili na najhujše. Za inozemce se je odločilo poseben distrikt, kamor se bodo podali vsi, kakor hitro nastane zanje resnična nevarnost.

Vse ameriške uradnike na železnicah se je takoj odpustilo ter postavilo na njihova mesta Mehikance. Vseled tega je zagotovljena vladi absolutna kontrola nad celotnim železniškim prometom.

Vera Cruz, Mehika, 24. aprila. Podadmiral Badger je dobil danes iz Washingtona brzojavko, v kateri mu sporoča mornariški departament, da bi dohod kake ameriške bojne ladije v katerokoli mehiško pristanišče povzročil demonstracije proti tamoš-

njim Amerikancev. Raditega je odpoklical Badger križarko "Nashville", ki je bila na poti, da prinese ameriškim konzulatom navodila, naj se ameriški državljani preselijo vsi v obrežna mesta.

Vojni fanatiki skušajo sedaj uplivati na administracijo ter jo prepričati, da je prišel čas za "pospešeno akcijo" ter da bo cela vojna zastoj, ako ne izvede vlada dosti hitro vseh načrtov.

V mehiških listih je čitati veliko nsprotujočih si vesti, ki niso v nikaki zvezi z resničnimi dogodki. V mehiških listih se tudi veliko debatira o dogodkih v Colorado ter se opisuje razmere kot revolucijo. Razširjena je tudi vest, da je ponudil ustaški vodja Zapata vladi svojo pomoč proti Amerikancev.

Glasom zadnjih poročil so bili pri Vera Cruz težko ranjeni ameriški vojaki. Na mehiški strani pa je padlo 126 mož, dočim znaša število ranjenih 197.

Ameriške čete kontrolirajo danes okolice Vera Cruza v okrožju petih milj. Izvzemši navzočnost ameriških čet vladajo sedaj v Vera Cruz normalne razmere.

Tukajšni uradniki in mehiški meščani, katere se je naprosilo, naj sodelujejo z ameriškim oblastni pri vzdrževanju redu, so odklonili tozadevno prošnjo. Mehiško postavo se razlaga tako, da ni mesto tekom zasedanja od strani Amerikancev mehiška last. Raditega nečesto uradniki opravljati svojih prejšnjih služb.

Da se prepreči izbruh kake kužne bolezni, so ukazali danes vojaški zdravniki, naj se trupla ubitih vojakov takoj pokoplje. Ceste snažijo ujeti Mehikanci, katere stražijo ameriški vojaki z nasajenimi bajonetji.

Nepotrjena poročila pravijo, da je dal Villa zapreti Carranza ter da je sam prevzel vrhovno poveljstvo nad ustaši.

Washington, D. C., 24. aprila. Glasom izdanih poročil mornariškega departamenta vlada v Vera Cruz popoln mir. Krog 2. ure popoldne je dospel v mesto vlak s 800 begunci, kojih prevoz v domovino bo sedaj najvažnejša naloga ameriških oblasti.

Pomočniku načelnika generalnega štaba, generalu Hugh Scott, je došlo danes od Dr. Carlos E. Huska iz El Paso, poročilo, v katerem se glasi, da je dobil v pogovoru z Viljo zagotovilo, da ni nima ameriška armada pričakovati od njega nobenega sovražnega dejanja. Scott pozna Viljo že dalj časa ter sta bila večkrat skupaj ob obrežju Rio Grande.

Predsednik Fitzgerald dovolilnega odseka poslanske zbornice je bil danes pri predsedniku Wilsonu ter ga prosil, naj se obrne na komitej, kadarkoli bi potreboval večje svote v vojaške svrhe. Predsednik pa je uslužnemu gospodu zatrdil, da za sedaj ne potrebuje ničesar.

Senat in poslanska zbornica sta sprejela danes predlogo o prostovoljnih, katere dovoljuje vladi "v časih, v katerih preti vojna" izdati oklic za prostovoljce in sicer v takem obsegu kot se zdi primerno predsedniku in njegovim vojnim svetovalcem.

Francosko poslanstvo je danes neoficijelnim putem sporočilo državnemu tajnistvu, da je Francija pripravljena posredovati med Združenimi državami in Mehiko v slučaju, da bi bili obe stranki zadovoljni s tem.

Državni tajnik Bryan je danes konzulom na razpolago, ali ostanejo v Mehiki na svojih mestih ali pa zapuste deželo. Ameriške konzularne posle bodo opravljali francoski konzuli. Brazilska vlada bo urejevala ameriške zadeve v Mexico City, Vera Cruzu, chilenska pa one v Acapulco. Angleška vlada prevzame posle v Frontera, Palaz, Ensenada in Manzanillo.

Senator Lodge je predložil danes senatu brzojavko, ki mu je došla iz Bostona in v kateri se zahteva natančno preiskavo glede vzrokov sedanje mehiške situacije.

Admiral Fletcher poroča, da so Mehikanci zaplenili lokomotive na Mexican Central železnici ter aretirali angleške strojevodje.

Galveston, Tex., 24. aprila. — Governor Colquitt države Texas je izjavil, da bo imel tekom par dni pripravljenih ob meji ob Rio Grande 10,000 Teksancev.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Zanimiva je v zvezi z dogodki v Mehiki vest, katero je objavilo generalno ravnateljstvo Hamburg-Amerika parobrodne družbe. Kakor znano se je tako nenadoma zasedlo Vera Cruz raditega, da se prepreči izkrcanje velike zaloge vojnega materiala in municije, katero je imel na krovu nemški parnik "Ypiranga".

Hapag pa sporoča, da so bili na krovu le prazni zaboji ter lafete za topove ene baterije. Tega vojnega materiala pa se ni napačno označilo kot poljedelsko orodje, temveč pravilno ter je bila pošiljatev naslovljena na poveljnika v Vera Cruzu.

Iz Monte Carlo se poroča, da je stari Porfirio Diaz pod tujim imenom odpotoval v domovino, da ponudi mehiški vladi svojo službo ter eventualno prevzame vrhovno poveljstvo nad četami v boju proti Združenim državam. Potrjena ta vest še ni, vendar pa se jo smatra kot vrjetno, ker je Diaz večkrat izjavil, da se bo nemudoma vrnil domov, kakor hitro bi se uresničila intervencija Amerikancev ali kake druge vellesile.

Madrid, Španija, 24. aprila. — Tukaj se glasi, da se je ponudil kralj Alfonz za posredovalca med Združenimi državami in Huerto.

Smrt italijanskih avijatorov. Turin, Italija, 24. aprila. — Dva armadna častnika, ki sta se dvignila danes v Mirafiori v zrak, sta padla iz visočine 2000 črevoljnih, katere dovoljuje vladi "v

Rockefellerjevi hlapci premagali stavkarje.

Po kratkem boju so se morali razdeliti. Miličarji pod poveljstvom generalnega adjutanta Chase a.

POGREB.

Včeraj popoldan je bilo sklenjeno premirje. Pogajanja so se začela. Postavna sredstva.

Trinidad, Colo., 24. aprila. — Danes zvečer so odkorakale v Ludlow državne čete pod poveljstvom generalnega adjutanta J. Chase-a. Popoldan so si osvojile brez vsakega odpora kraja Lynn in Aguilar. V Aguilaru so vojaki oprostili družbine čuvaje, katere so bili štrajkarji zaprti v South-western in Empire-premogokopu. Kje je zbrana glavna sila stavkarjev (baje jih je preko 1000), ni nikomur znano.

Dopoldan se je vršil kratak, toda vroč boj med oddelkom štrajkarjev in kavalerije, katere jih je slednjica pregnala nazaj; mrtev ni bil nihče.

Ob enajsti uri dopoldan se je vnela pri Monsonu huda bitka. Prvo poročilo, ki je prišlo sem, je naznanjalo, da so se polastili štrajkarji dveh tovornih vlakov. Malo predpoldnem je dospela sledeča brzojavka: — Štrajkarji so se razdelili. Prvi oddelek prodira proti severu, drugi proti jugu.

Svet, katerega so zasedli danes miličarji, je štirinajst milj dolg in štiri milje širok.

Danes so pokopali 14 oseb, katere so se ponesrečile pri požaru šotorov v Ludlow. Za sprevedom je šlo kakih petsto mož, žena in otrok.

Louisa Tiskasa, vodjo grških štrajkarjev, bodo pokopali posebej.

Denver, Col., 24. aprila. — Zvečer je bilo sklenjeno med miličarji in stavkarji začasno premirje. Pogajanja se bodo skoraj gotovo že jutri začela.

Washington, D. C., 24. aprila. Pri današnjih kabinetni seji se je izrazil delavski tajnik W. B. Wilson: — Na vse načine smo poskušali, da bi uravnali razmere v Coloradu, toda sedaj so izčrpana vsa postavna sredstva.

Denarje v staro domovino

K.		L.	
6...	1.10	180...	26.45
10...	2.15	140...	26.50
15...	3.15	150...	30.75
20...	4.20	160...	32.80
25...	5.20	170...	34.85
30...	6.25	180...	36.0
35...	7.30	190...	38.25
40...	8.30	200...	41.0
45...	9.35	250...	51.25
50...	10.35	300...	61.50
55...	11.35	350...	71.75
60...	12.40	400...	82.0
65...	13.40	450...	92.20
70...	14.45	500...	102.50
75...	15.45	600...	123.0
80...	16.50	700...	143.50
85...	17.50	800...	164.0
90...	18.50	900...	184.0
100...	20.50	1000...	204.0
110...	22.55	2000...	408.0
120...	24.60	3000...	612.0

Poštarina je vitetiz pri teh svotah. Doma se nakazane svote po polnoma izplačajo brez vinarje odbitka.

Naše denarne pošiljatev razpošilja na zadnje pošto e. k. poštne hranilnični urad na Dunaju v naj krajšem času.

Denarje nam poslati je najprilačneje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
92 Cortlandt St. New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E. Cleveland, O.

Roparji v župnišču. Serum proti difteriji.

Ponoči sta vdrla v župnišče dva roparja in odnesla seboj vse, kar je bilo kaj vredno.

RDEČA PRINCEZINJA.

Dr. Emil Adolf Behring je iznašel nov serum proti difteriji. Poskusni so se dobro obnesli.

Berlin, Nemčija, 24. aprila. — Iz vasi Nordkirkchen poročajo, da sta vdrla ponoči v župnišče dva roparja, pobrala ves denar in dragocenosti ter neznanokom odšla. Kmalo po polnoči so se odprla vrata in v sobo sta stopila dva zakrinkana moža. Ko sta začela brskati po miznici, se je zbudil župnik in skočil proti njima; vnel se je hud boj. Predno je kuharica sklekala sosedo, sta predrzneža pobegnala. Skoraj gotovo sta vaščana, ker so jim bile razmere v župnišču natančno znane.

Profesor dr. Emil A. Behring iz Wiesbaden je iznašel nov serum proti difteriji. Prvi poskusi so se izborno obnesli. Baje deluje tako uspešno kakor serum, katerega rabijo zoper črne koze. Ta vest je vzbudila povsod, posebno pa v zdravniških krogih veliko senzacijo.

V Vratislavi je umrla vdova po pokojnem zdravniku dr. Melchioru Willinu, vojvodinja Pavlina Matilda Ida Wuerntemberška, znana pod imenom "Rdeča princezinja". Bila je odločna pristašinja socializma in je večkrat tudi javno nastopala.

Pri mestu Brake sta se na reki Weseri trčili dve ladiji. Štiri osebe so utonile.

Velika nesreča se je pripetila pri vasi Leimbach na Saškem. V nekem skladišču dinamita je namreč izbruhnil požar. Po preteku ene ure je dinamit eksplodiral. Eksplozija je bila grozna in je zahlevala štiri človeške žrtve.

Mesto na delo je šel v smrt. Večerj so našli ob Park St. in Atlantic Ave. v Far Rockaway, L. I. truplo nekega moža, katerega je povozil neki vlak Long Island železnice in katerega se smatra za nekega Jamesa Finana. D. Mulhearn iz Far Rockaway je sporočil policiji, da je bil vzlet Finana v delo ter da je truplo gotovo ono Finana. Prevedli so ga v mrtvašnico v Far Rockaway.

Proč s kuponi in premijami. Washington, D. C., 24. aprila. Hišni dohodninski komitej se je pečal danes z zakonsko osnovo, s katero naj bi se preprečilo nasilno prodajo potom kuponov in premijskih listov, ki so posebno v navadi v trgovini s tobakom. Namerava se uvesti davek dveh centov za vsakih deset smodk ali dve unci tobaka, katerega se prodaja po kuponem sistemu. Komitej se bo sestel v torek k posebni seji.

Armada rešitve in I. W. W. Seattle, Wash., 24. aprila. — Danes je prišlo do spopada med pristaši I. W. W. in onimi armade rešitve, ko sta hoteli obe organizaciji prirediti zborovanje na različnih vogalih iste ceste. Armada rešitve je imela pri rokah svoja godala in I. W. W. so morali tembolj napažati svoja naravna godala. Konečno je prišlo do dejanskega spopada, tekom kojega je bila armada rešitve pograna v beg. Nadaljne izgrede je preprečila policija.

Panama prekop zastražen.

Vojaški oddelki bodo zastražili gnel-zatvornice. Vsa mož dobi Gatun, Miraflores in Pedro Miguel 100 patron.

Panama, 24. aprila. — Guverner polkovnik Geo. W. Goethals, je izdal povelje, da naj se nad prekopnim ozemljem proglasi vojno pravo. Major Gerhard, poveljnik 10. infanterijskega polka, bo s svojim vojaštvom zastražil Gatun, Miraflores in Pedro Miguel-zatvornice. Vsa mož dobi 100 patron. Taborili bodo neposredno pri zatvornicah; masinerijo so zaprti, ključje je pa spravil sam guverner Goethals. Obrežne artilerijske stotnije bodo prideljene utrdbam pri Flamencou, Culebra Islandu, na pacifični strani prekopa in Toro Pointu.

To je storil zaraditega, ker simpatizira časopisje, ki izhaja v Panami, z Mehiko in je vzdignilo veliko protiameriško agitacijo. Nadalje se nahaja med uslužbenici 2050 Mehikancev. Danes so aretirali v mestu na željo prekopne policije uglednega Mehikancea Garcia Rodriguez, ker je imel javno več protiameriških govoro. Baje ga bodo deportirali.

Conley je morilec.

Zamorko Mary Phagan je baje umoril zamorec James Conley. Trije "affidaviti".

Atlanta, Ga., 24. aprila. — Zagovorniki na smrt obsojenega Leo M. Franka iz Brooklyna, N. Y., skušajo na vsak način doseči nov proces. Danes so predložili vrhovnemu sodišču tri "affidavite", iz katerih je razvidno, da zamorko Mary Phagan ni umoril Frank ampak zamorec James Conley. Conley je namreč delal v isti tovarni kot Mary Phagan. Frank je bil superintendent tovarne. Posvetovanja o "affidavitih" so se večerj začela in bodo najbrže trajala nekaj dni.

Prva dva "affidaviti" je podpisal Rev. C. B. Bagdiale, ki je baje slišal tisto usodepolno noč pod svojim oknom pogovor dveh zamorcev, ki sta zatrjevala, da je umoril Mary Conley.

Tretjega je podpisala zamorka Annie; njej je baje sam Conley rekel, da je morilec. Conley je nastopil proti Franku, kateri se nahaja že leto dni v ječi, kot glavna prič.

Velika tatvina. Chicago, Ill., 24. aprila. — Prodajalcu trdke Durand & Co., N. J. Williams J. Anton-u, je bila večerj ukradena ročna torbica z uzerici v vrednosti \$75,000. Izročil je bil torbico nekemu možu, ki je znan pod imenom "Honest Jack". Ta naj bi čakal prodajalca pred neko trgovino. Ko pa je prišel Anton iz prodajalne, ni bilo Jacka nikjer. Policija zasleduje dozdevnega tatu.

Trije otroci so se zadušili. Holland, Mich., 24. aprila. — Vseled požara, ki je izbruhnil danes v hiši John Cloggsma, je našlo smrt troje otrok, dočim je dobila mati smrtonevarne poškodbe. Vsi trije otroci, v starosti od 1 do 4 let, so se zadušili v dimu.

Zamorec je postal sodnik. Washington, D. C., 24. aprila. Danes je senat potrdil imenovanje zamorca Roberta H. Terrella okrajnim sodnikom za okraj Columbia. Imenovanju sta nasprotovala senatorja Vardaman in Smith iz južne Caroline.

Ureditev izseljevanja. Cesar Franc Jožef.

Važna posvetovanja ogrske vlade s Hamburg-Amerika črto in Severonemskim Lloydom.

NOVA OGRSKA DRUŽBA.

Avstrijski vladar ni še nič boljše. Danes se je sprehajal po zaprtem hodniku, Kašelj.

Budimpešta, Ogrsko, 24. aprila. Včeraj so se začela pogajanja med ogrsko vlado in zastopniki Hamburg-Amerika črte ter Severonemškega Lloyda. Začetkom tega meseca sta podpisali zgoraj omenjeni družbi pogodbo z Austro-American, ki določa, da ima vsaka izmed njih svoj edelkrog in da se morajo nemške parobrodne družbe podvreči gotovi kontroli od strani avstrijske vlade. Kot se čuje, nameravajo sedaj osnovati ogrsko parobrodno družbo. Kontrola bi izvrševali posebni konzularni uradniki. Pogajanja ne bodo trajala dolgo časa.

Dunaj, Avstrija, 25. aprila, ob 1. uri ponoči. — Iz večerjnjega zdravniškega poročila je razvidno, da se cesarjevo zdravstveno stanje ni čisto nič spremenilo, ne na boljše, ne na slabše. Včeraj popoldan se je sprehajal poldruge ure po zaprtem hodniku.

Dunaj, Avstrija, 24. aprila. — Dr. Kerzl in dr. Ortner sta izjavila, da je cesar ponoči precej hudo kašljal, v splošnem se pa še zadosti dobro počuti.

Dunaj, Avstrija, 24. aprila. — Že zopet je plačal mlad aviatik svojo predrznost z življenjem. Pri Aspernu se je vzdignil danes v zrak zrakoplovec Pitschmann, hoteč poleteti v Prago; spremljal ga je brat. Naenkrat se je stroj prebrnil in aviatika sta padla na zemljo. Pitschmann je bil na mestu mrtev, njegov brat je pa zadobil hude poškodbe.

Avtomobil vovodinje Thyre Cumberlandske se je danes zadel v voz cestne železnice. Vojvodinja je lahko poškodovana. Pri Celovcu na Koroškem se je na neki avtomobilni vožnji smrtonesrečel sin znanega pivovarja Theodora Drehera.

Boj za truplo ustreljenega ameriškega vojaka. Za truplo pri spopadu v Vera Cruz ustreljenega mornariškega vojaka John Francis Schumacherja je nastal sedaj spor med očetom C. A. Schumacherjem iz Bronxa v New Yorku ter materjo usmrčenega, Mrs. Isabelle Mackey. V zapisnikih mornariškega departamenta v Washingtonu se je označilo mater kot najbližjo sorodnico. Oče pa izjavlja, da ima on v prvi vrsti pravico do trupla svojega sina, ker se je njegova soproga zopet poročila, potem ko se je ločila od njega.

Cena vožnja
za krasni in brzni parnik
(Avstro-American progo)

MARTHA WASHINGTON
odpluje v soboto dne 2. maja
vožnja ob Trsta samo 13 dni.

do Trsta ali Reke . . . \$29.00
Cena vožnih listkov: do Ljubljane . . . \$30.18
do Zagreba . . . \$30.08

Za posebne kabine (oddelač za III. razred) stane vožnja samo \$4.00 več za celotno, za široko polovico. Ta oddelci posebne d'uljšan priporočajo.

Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 92 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
" pol leta 2.25
" četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izveniš nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.
Dopisi brez polpina in oobnosti se ne
pobitujejo.
Denar naj se blagovito pošiljati po -
Money Order.

Pre spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznači, da hitreje
najdemo naslovnika.

Dopisom in poljativam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 467 Cortlandt.

Koncem tedna.

"Amerikanski Slovenec" je v
svojih zadnjih "Drobtincah" od-
govoril na naša izvajanja v veli-
konočni številki, v katerih smo
skušali dokazati, da se je gotova
strauka lotila dela, da "združiti"
slovenski narod v Ameriki. Kako
si misli to združiti, tega "Slovenec"
ne pove. Pač pa pravi, da bo
"ves slovenski narod združen
v eno, mogočno celoto". Obenem
nam očita, da samo razdiramo, da
nasprotujemo tej zdravi misli.

Kako si misli to "celoto", je
razvidno iz besed, katere je napi-
sal par trenutkov prej. Pravi,
da niso Jednote zgolj podpirne
organizacije, ampak da podpirajo
direktno in indirektno tudi slabe
časopise.

"Slabo časopisje" pa je v očeh
"Amerikanskega Slovenca" vse
razven njega samega. "Ave Ma-
rije" in ljubljanskega "Slovenca".
Vsemu časopisju napoveduje
je neizprosni boj, ki bo pa postal
še uspešen, ko bo tudi organi-
zirana sila slovenskega naroda v
Ameriki v njegovih rokah. Za tem
grmom tiči zajec in s tem je po-
vedano vse. Pripomba o glasova-
nju je povsem otročja ter ne im-
ponira nikomur, kdor pozna raz-
mere.

Uničenje vsega, kar ne trobi v
njegov rog, je "Amerikanskemu
Slovencu" prvi korak k združitvi
amerikanskih Slovencev. Neprista-
nost mu je zoprna, svoboda pre-
pričanja in vesti ostudna.

Duluthski "Narodni Vestnik"
je reva, da se je Bog smilil. Raz-
lična društva, ki pripadajo v S.
K. P. D. sv. Barbare, so nam do-
poslala proteste, proti izvržitvi
sklepa, da je postal "Narodni
Vestnik" glasilo Jednote. Mi smo
te proteste drage volje objavili,
ne zato, ker zavidamo "Narodni
Vestnik" na njegovem povšanju
ampak ker smo bili prepričanja,
da je dobro, ako izvedo ljudje,
kakšen utis je napravil ta korak
na različna krajevna društva.
Ker pa je bilo teh protestov le
preveč, smo objavili, da jih pri-
občujemo odslej le kot oglaste
proti gotovi odškodnini. To je
porabil otročja "Vestnik" ter se
v zadnji številki bedasto norčuje
iz nas ter naznanja društvom, da
hoče priobčevati proteste proti se-
danjemu glasilu "brez da bi bilo
treba plačati \$1".

Na napad na osebo Mr. Saks-
erja ne odgovarjamo. On je pri
stvari popolnoma neprizadet ter
ne potrebuje nikake obrambe
proti osebam takega kova kot se
zbirajo krog "Narodnega Vestni-
ka" ter inspirirajo čeečkanje, ka-
koršno je čitati v zadnji številki.

Avstrijski konzulat v New
Yorku ima za stranke različne
formularje, vzorec, na katerih je
najti vse jezike, katere se govori
v ljubi Avstriji. Le slovenskega

jezika nismo mogli opaziti nikjer.
Čudno se nam to ne zdi, ker nima
slovenščina prostora niti v uradih
v domačem kraju, kaj šele v ame-
riških konzularnih pisarnah! Pa
se bo menda tudi v tem oziru iz-
premenilo na boljše. Kakor smo
izvedeli, se v avstro-ogrskem kon-
zlatu pridno uče slovensčine ter
se je službo učitelja poverilo mla-
demu možu, ki je takorekoč pre-
dinstiniran za to mesto.

Dopisi.

Wideh, W. Va. — V nedeljo
dne 19. aprila smo praznovali v
tej novi slovenski naselbini prvo
poroko. Poročil se je Anton Jakop-
in z gospodično Kristino Kokce;
nevesta je bila komaj 4 dni tu-
kaj, pa se je že poročila. Zabave
nam seveda ni manjkalo. Ženin
je poskrbel za dober prigrizek in
ječmenovec, Martin Modic nam
je pa s harmoniko delal kratke
čas. Koncem meseca dobimo še
par evtek iz stare domovine. Tu-
kaj nas je kakih 30 Slovencev, pa
žalibog nimamo nobenega dru-
štva. Delamo vsak dan s polno
paro in tudi delo se lahko dobi;
samo zasluži se slabo, ker ima
družba dovolj ljudi na razpolago.
Ko se bodo razmere kaj zboljšale,
bom že sporočil. — Tony Rudolf.

Central City, S. Dak. — Pred
kratkim sem pisal, da so delavske
razmere prav dobre, danes pa mo-
ram sporočiti žalostno novico. 15.
aprila ob 7. uri jutraj je hotela
sopraga Rudolfa Turka zakuriti
peč s petrolejem. Naenkrat se ji
je pa vnel petrolej v posodi in
nesrečnica je bila hipoma vsa v
ognju. Po preteku šest ur je um-
rla v groznih bolečinah. Tudi so-
prog je močno opečen na rokah,
nogah in životu. Naše sožalje. Ro-
jaku želimo, da bi v najkrajšem
času okreval. V Central City smo
samo trije Slovenci, ki spadamo
v pečarsko unijo. Dopise rad
prebiram, posebno pečarske.
Včasih smo prav zadovoljni, včasih
pa tudi ne. Pozdrav vsem ro-
jakom, posebno pa Slovencev v
Helper, Utah. — Janez Šavor.

Avstrijski državni dolg.

Članek je napisal v zadnji številki
nemške socialistične revije
"Der Kampf" državni poslanec
sodrug Viljem Ellenbogen.

Dvanajst in pol milijard, ki jih
dolguje danes avstrijska država,
je naravnost pravljena svota, a
prav tako tudi svota 488 in pol
milijonov, ki jih izdaja vsako leto
za obresti. Ali absolutna višina
teh svot ne dokazuje za vpraša-
nje, ali je avstrijsko državno go-
sposdarstvo zdravo ali bolno, prav
nič, zakaj danes prevladuje sploš-
no prepričanje, da ne more izha-
jati moderna država brez dolgov
— seveda morajo biti ti skrbno
urejevani in previdno jih je tre-
ba uporabljati. Od časa do časa
ima država, kakor vsako drugo
gospodarstvo, poleg rednih tudi
izredne izdatke, katerih ni mogoče
pokriti iz tekočih dohodkov.
Tri pta so na razpolago za po-
kritje izrednih izdatkov: Prodaja
državne posesti, višji, čeprav le
začasni davki in dolgov. Moder-
no naziranje označuje zadnjo pot
za najmilejšo in najbolj redno.

Ali tudi državni dolg ima kak-
or vsaka druga panoga državne
uprave in državnega gospodar-
stva svoje pogoje in zakone, ni
mogoče ravnati z njim samovolj-
no in brez načrta. Resnično je, da
je oni, ki dela dolgove, bolj nag-
njen k lahkomyšelnosti nego k
resni vestnosti. Prav iz tega pa
sledi, da je treba tej državni funk-
ciji še skrbnejšega in natančnej-
šega varstva kakor drugim, da jo
je treba obdati še s trdnjšimi in
trajnejšimi varnostnimi odred-
bami.

Znanost smatra za najvažnejše
vidike pri državnih dolgovih: Vi-
šina državnega dolga se mora pri-
lagoditi gospodarskim silam drž-
ave in narodnega gospodarstva;
ogibati se je treba neproduktiv-
nih izdatkov, oziroma jih skrečiti
na najnižjo mero; temu nasproti
je treba ustvariti primerne pro-
duktivne vrednote (podržavljenje
železnic, rudnikov, vodnih naprav
za proizvajanje moči itd.); pora-
ba dolgov za trajne namene (te-
koči izdatki se morajo pokriti iz
rednih dohodkov) in sistematično
odplačevanje.

Ali vse to ni odločilno. "Kre-
ditnik", to je zaupanje, ki ga ima
upnik napram vestnosti in plačil-
ni zmožnosti dolžnika, ni mogoče
brez poročstva in moderni kreditni
sistem je prav kompliciran sistem
teh poročev. In tako mora zbu-

šeni način je sestavljeno, če so v
blagajnik dovoljena, a ne izpla-
čana posojila itd. Vlada je prišla
končno tako daleč, da je popolna
prezerala voljo parlamenta
in je ravno to delala, česar parla-
ment ni dopuščal. Pošljala je parla-
ment nalašč domu, da je postopala
samovoljno za njegovim hrbtom.
In v zadnjih dneh je postavi-
la vlada krono vsem kršitvam
ustave s tem, da je najela "viseči
dolg" v znesku 375 milijonov
kron za 15letno (!) dobo. S tem
je dospela vlada, kar se tiče dol-
gov, na stopnjo pred 1811 in pred
1862.

Roko v roki s propadanjem ur-
stavnih metod pri obravnavi držav-
nih finančnih in državnega kredita
gre propadanje važnosti in ugleda
kontrolne komisije za državne
dolgovce. Še leta 1865, se je možo-
toma boril Herbst z ministrstvom
Belcredi za vsako pičico
pravice kontrolne komisije, a l.
1911, je bila v kontrolni komisiji,
ki je asistiral kršitvi ustave Bie-
nerthovega ministrstva (šlo se je za
"viseči dolg" 76 milijonov
kron), skupina, katere ni bilo
sram izreči, da ima kontrolna komi-
sija le to pravico, da pregleda, če
je odredba po § 14 dobro raz-
glašena v državnem zakoniku, če
so jo podpisali vsi ministri, ampak
pravice nima, da bi preiskala, če
je bilo ministertvo upravičeno do
uporabe § 14. Sicer ni bilo sram
izreči, da ima kontrolna komi-
sija se je trudila na vse načine, da
bi upravičila kršitev ustave. In
sedaj so prišle stvari tako daleč,
da je finančno ministertvo zahtev-
valo kratkoma od komisije privo-
litev za dolg 375 milijonov! In
častivredna komisija si je hitro
prikojila pravice, ki je nima,
namreč, da sme dovoljevati name-
sto državnega zbora posojila, da-
lje se je odrekla pravici, ki je
ima, namreč tej, da preišče, kak-
šen naj bo dolg, ki ga zahteva
vlada.

In državni zbor? Obstrukcija
in pa vsled šovinizma pohabljeni
možgani so zadavili vsako sled
odgovornosti. Prav tisti Kramář,
ki je l. 1909, ko je najela vlada
125 milijonov z zakladnimi listi,
ogorčeno, plamenče govoril o kr-
šitvi dovoljevalne pravice parla-
menta, tisti Kramář, ki je bil leta
1903, ves iz sebe, ker je izgubila
država bore tri milijone, prav ti-
sti Kramář označuje letošnje 375-
milijonsko posojilo za malenkost.
On, rednik česko-aharne obstruk-
cije in pa brezvestna meščansko-
nacionalistična obstrukcija izpod-
kopujejo parlamentarizem in pri-
pravljajo sistematično tla finanč-
ni pogubni politiki iz dobe abso-
lutizma.

Narščajočo podobnost dana-
njega stanja državnih dolgov z
zanemarjenostjo absolutne dobe
opazamo tudi še drugod, namreč
pri uporabi izposojenega denarja.
Koncem l. 1912, je znašal državni
dolg 12.471 milijonov kron. Od l.
1862, ko je znašal državni dolg
4912 milijonov kron, je narasel za
151.8 odstotkov. V isti dobi je pa
naraslo prebivalstvo le za 50.4 od-
stotkov. Leta 1862, je bil dolžan
vsak Avstrijec za svojo državo
256 K, a l. 1912, je 429 K. V isti
dobi so se povišali dohodki direk-
tnih davkov od 123 na 403 milij-
one kron (za 226 odstotkov),
dohodki indirektnih davkov pa
od 283 na 1108 milijonov kron
(za 290.7 odstotkov). Od vsakih
100 K davka se je porabilo l. 1862
59.4 K za poravnavo obresti drž-
avnega dolga, a l. 1912 je padla ta števil-
ka na 28.3 K, to se pravi, da je
narasel proračun mnogo močnejše
kakor državni dolg, a pri tem mo-
ramo poudarjati, da je znesek
28.3 K zato previsoko zaračunan,
ker se plačujejo državni dolg, in-
vestiran v železnice, večidel
sam. Državni izdatki so narasli v
istem času od 789 na 3004 milij-
one (za 280 odstotkov). V zad-
njih letih, zlasti od l. 1908, dalje,
pa ponehava ugodnejši razvoj.

Od teh dolgov je seveda en del
takšen, da se mu načeloma ne mo-
re ugovarjati, tako predvsem želez-
niški dolg, ki je znašal koncem
l. 1912, 3232.8 milijonov, torej eno
četrtino vsega drž. dolga, medtem
ko se je bil znižal ta dolg ob po-
četku ustavne dobe po prodaji
državno-železniških prog na 6.3
milijonov. Ta denar je naložen
brezdomno produktivno, ker je
zmožen razvoja. Kronični deficit
državnih železnic je skoraj popol-
noma prenehal. Ti dolgovci se pla-
čujejo torej sami in bodo pustili
po poteku amortizacije (l. 1989.)
državi nezadovoljno vrednost 4
milijard. Prav tako so produktivni
tudi dolgovci za zgradbo vodnih
cest, za regulacije rek, zgrad-
be luk, in priznati moramo tudi
dolgovom za podpore, prizadetim

po njmah pozitivno narodno-gos-
posdarsko vrednost. Od 1768.8
milijonov kron dolgov, naprav-
ljenih od l. 1901, dalje, je bilo do-
loženih 980 milijonov za investicije
državnih železnic, približno
200 milijonov za finančno tehni-
čne operacije, 214 za vodne ceste
in regulacije rek, 22 za naprave
v tržaški luki in 15.7 milijonov za
podpore po njmah. Seveda jih ni
porabila vlada vseskozi za te na-
mene, temveč je "odvezla" — ka-
kor se izražajo prav vljudno v ur-
rednem jeziku — za militaristične
izdatke. In s tem smo prispele do
kočljivega dela državnih dolgov.

Nova doba militaristične blaz-
nosti se je pričela l. 1908, z anek-
sijo Bosne. Ta aneksija se izka-
zuje vedno bolj za enega največ-
jih zločinov zadnjih let, ker je bi-
la povod blazne oboroževalne tek-
ne po vsej Evropi. Zlasti v Av-
striji se je od tega časa opijani
militarizem in piše kri prebival-
stvu. Od l. 1908, ni minilo leto, da
se ne bi bile pojavile nove, vedno
narščajoče militaristične zahtev-
ve, da se ne bi bila izsilila nova
posojila in da ne bi bili izpraznje-
vali preko dovoljenih posojil držav-
ne blagajne protizakonito. Od
l. 1908, dalje so priznali oficijelno,
da so izdali 337 in pol milijonov
kronske rente za militaristične na-
mene. Če pa prištevamo k tej svoti
le onih 250 milijonov, ki so jih iz-
dali za mobilizacijo in ki so bili
"odvezti" iz posojil za zgradbo
vodnih cest, in od investicij za
železnice (tako da so izostale
zgradbe vodnih cest, naprave želez-
niških voz in strojev in zgrad-
be postaj, čeprav je bilo tako
sklenjeno), tedaj naraste milita-
ristični procentni delež na držav-
nih dolgovih v teh letih na 587
milijonov ali 70.7 odst. vseh na-
pravljenih državnih dolgov, ne
vševši velikanskih izdatkov za
redni vojaški in mornariški pra-
račun in ne vševši rednih in iz-
rednih izdatkov za takozvane bo-
sanske in heregovinske namene,
od katerih je prav gotovo tri čet-
rtine militarističnega značaja.
(Tako n. pr. 180 milijonov, ki jih
izda vlada v najkrajšem času za
bosanske železnice; te železnice
bodo služile skoraj izključno le
za vojaške namene.)

Razmerje produktivnih proti
neproduktivnim drž. dolgovom, ki
je postajalo od l. 1862, vedno u-
godnejše in je bilo v letih, ko so
podržavili železnice, najugodnej-
še, se je torej popolnoma izpre-
menilo na škodo prvih in to se
tudi tako kmalu ne bo izpremeni-
lo. 375 milijonov, ki jih je prisle-
parila kontrolna komisija za držav-
ne dolgovce, bodo itak služili
le za militaristične namene; in že
pripovedujejo, da bo zahtevala
vlada v delegacijah 240 milijonov
za nove dreadnoughte in daljnih
100 milijonov za izpopolnitev ar-
made — ljudje, ki so o namenih
vlade dobro poučeni, računajo v
tem letu s posojilom 1 milijarde!
V teh razmerah je umljivo, da
protestirajo celo meščanske gos-
posdarske skupine, da ima celo gos-
poska zbornica pomisleke proti
nadaljevanju te uničujoče finančne
ne politike in razumljivo je, da
primerjajo resni meščanski na-
rodnogospodarski listi sedanjo fi-
nančno politiko z bankevoterskim
gospodarstvom pred letom 1866.

Politično jedramo absolutizmu
nasproti. Parlament in deželni
zbori so nesposobni in so v nas-
protju z javnim mnčenjem, ki se
ga polasča narščajoča razburje-
nost, medtem ko ravnočasno spre-
jena oblike in metode, ki so se
priplazile neopazno, morda jih
celo občuti kot rešitev. To razpo-
loženje, ki je tako ugodno za ab-
solutizem, goje sistematično in s
tehtnim predarkom nazadnjaške
stranke, predvsem klerikalci in
njihovi organi. In kakor politič-
no, tako se približujemo tudi fi-
nančno metodam absolutistične
negre prepada. Trud in delo pre-
teklih desetletij je bilo brezuspe-
šno, narodno gospodarstvo je pre-
obloženo z neproduktivnimi bre-
meni, državni denar zapravljajo
in državni kredit izpodkopujejo
sistematično. Na eni strani dela
za ta cilj fevdalno-klerikalna svota,
na drugi nacionalistične obstrukcije.

Ali ne bo končno pridrlo spo-
znanje o strahotni pogubnosti, o
ustavkem samomoru te politike
vsaj v parlamentarnih krogih?
Pravila za dopisnike.
—
1. Kar misliš listu sporočiti,
stori hitro in odpošlji takoj, do-
koler je še novo; stvar kmalu za-
stari in ni več zanimiva. Pošlji li-
stu vsako prijetno in neprijetno
novico.

2. Piši kratko, s tem prihraniš
dragec čas urednikom, stavec
in samemu sebi. Bodi ti vedilno
geslo: Pazi, kaj se je zgodilo, kje
in kako.
3. Piši razločno, posebno imena
in številke, ne gosto in ne s svinč-
nikom, temveč s črnilom.
4. Ne piši: To se je pripetilo
"včeraj" ali "danes", ampak ka-
terelega dne in meseca.
5. Delaj kratke stavke.
6. Ne piši preveč skupaj, da ured-
nik pomote lahko popravi.
7. Ne popravi nikdar kakšnega
imena ali številke. Napačno besedo
prečrtaj in napravi pravo
nad njo, za njo ali na robu.
8. Glavno pravilo ti bodi: Ne
piši nikdar na obe listovi strani!
Če je poročilo pisano le na eni
strani lista, potem si stavi spis
lahko razdele med seboj; če pa
sta popisani obe strani, more ob
istem času staviti spis le ena sta-
vee.
9. Kar si spisal, preberi še en-
krat, predno odpošlješ, gotovo

boš vselej še kaj našel, kar je
treba popraviti.
10. Pod vsako poročilo podpiši
svoje ime ali z redništvom dogo-
vorjeno drugo ime ali znamenje.
Bodi pri tem brez skrbi, ker u-
redništvo imen svojih sotrudnikov
in dopisnikov ne izda.
11. Če sam hočeš, da nihče ne
bo slutil o tem, kar si poročal, ne
govori o tem, kar si pisal, ker
drugače se izdaš sam s kako be-
sedo ali opombo.
12. Ne bodi hud, ako ti urednik
kaj črta; vedi, da ve, zakaj je to
stori. Ako kako stvar zavrže, ne
bodi jezen in mu zaupaj, ker on
najbolje pozna položaj in marsi-
kaj zadošča, ako tudi ne pride v
list, za njegove informacije. Po-
ročaj kljub temu točno dalje!

Stari vrtar videč igrati obo-
heerki svoje baronice četvero-
ročno na glasovir znanje v glavo
ter reče svoji ženi: "Ne vem, po-
čemu ne kupi gospa baronica, ki
je tako bogata, za vsako heerko
glasovirja!"

Veilka zaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja belega vina po 70c galion
črnega vina po 50c. "

Dražnjak 4 galione za \$11.00
Brijavec 12 steklenic za \$33.00
6 gal. (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se pripravite

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Slovenska unijska TISKARNA

Rojaki in društveni tajniki, ali pa-
zite, da so vaše tiskovine vedno na-
rejene v unijski tiskarni?
Naša tiskarna je popolno zločena z
najbo, modernimi orodji, okrasni
in v vsem tiskarskem materijalom in
je največja slov. unijska tiskarna.

NAJNIŽJE CENE

vsem tiskovinam za vsako društvo,
trgovca ali posameznika računamo
vedno pri nas.

GARANTIRANO DELO

da ste zadovoljni s tiskovino in da se
izdela natančno, kakor želite. Predno
se obrnete kam drugam, pišite k nam
po cene za vsako tiskovino, ki jo po-
trebujete. Pri nas je vedno ceneje.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Najstarejši slovenski dvotjedn. list.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

DRUGA izboljšana izdaja
Johanca ali Vodiški čudeži.

Knjiga je jako zanimiva in opremljena z mnogimi slikami. V knjigi je na-
tančno popisano kako čudeže je delala Johanca na Reki in Vodicih, kako je kri-
"s-icela" in kako je denar izvajalca iz vernega ljudstva ter kdo ji je del
na roki pri teh sleparijah, kar so izpovedale razne priče pred sodiščem. Vsebuje
tudi pesem, ki jo je zložil faktor DANA v Ljubljani. Tiskana je na fini papir,
in ima ručice platnice. **Cena s poštnino vred je le 25 centov.**

Nadajte imam v zalogi tudi pravo ručico škofovo brosurco "Želencem in
Nevestam pouk za srečen zakon", spisal škof A. BONAVENTURA, Cena 50c.
Narečca na morju "Katastrofi Titanic in Vulturco" 25c.

Vse tri knjige pošljem za \$1.00.

Denar pošljite v rekomandiranem pismu, po Money Order ali pa v znakmah
in takoj odpošljem, kar bode kdo naročil.

Ludwig Benedik, 2302 Catalpa Ave., Brooklyn, New York.

SLOVENSKI POGREBNIK.

Kadar potrebujete
pogrebniško obrnite se
na me. Pri meni dobite
vse potrebno, krste,
vozove, vence, sveče i.
t. d. po najnižji ceni.
Pokličite me po City
telefon šte. 2201 B.

Kadarkoli me potrebujete, bodisi ponoči ali podnevi, takoj
bom došel na lice mesta. Pri meni dobite najlepše vozove za
svatbe in po najnižjih cenah.

Cenjenim slovenskim družtvam in posameznikom se toplotno
priporočam.

MARTIN BARENTINČIČ
324 Broad Street, cor. 4th Ave., Johnston, Pa., Centre City.

Mateo Falcone.

Francoski spisal P. Merimee.

Ako zapustimo Porto Vecchio in se obrnemo proti severovzhodu, proti sredini otoka Korzike, zapazimo, da se tla polagoma vzdigujejo in po triurni hoji dospemo na rob zelo obseznega "maquisa".

Ce kdo ubije kakega cloveka, gre v maquis pri Porto Vecchio, kjer s puško in smodnikom zivi popolnoma varno. Pastirji dajo mleka, sira in kostanja, in ni se mu treba bati niti sodnije, niti sorodnikov umorjenega, dokler ne gre v vas po strelivo.

Ko sem bival nekoč v Korziki, je imel Mateo Falcone svoj dom komaj pol milje od tega maquisa. Bil je za svojo domovino ze precej bogat, ki je zivel, ne da bi kaj delal, od dobitka, ki ga je imel pri rezi živine, ki so jo vodili pastirji, kakor nomadi po bližnjih hribih in gorah.

Ni torej čudno, da si je Mateo pridobil velik ugled. Znal je biti dober prijatelj, kakor tudi hud sovražnik. To so vedeli vsi in zato so zelo gledali, da ga ne bi razšli.

Zena mu je porodila najprvo tri hčere, vsled česar je bil zelo jezen. Končno mu je porodila sina, ki ga je imenoval Fortunato. On je bil upanje družine, podevovalec očetovega imena. Hčere so se medtem dobro omožile: najihov oče se je mogel v silii zanj na pomoč svojih zetov.

Sin je bil star šele devet let, toda kazal je veliko sposobnost biti očetov naslednik. Nekega jesenskega dne je šel Mateo s svojo ženo nadzorovat pastirje, ki so pasli njegove črede. Sin ga je hotel spremljati, toda kraj, kamor je bil Mateo namenjen, je bil preveč oddaljen; poleg tega pa je moral tudi ostati kdor, da straži dom; oče ga torej ni vzel seboj, kar je pozneje lahko obžaloval.

Mali Fortunato se je vlegel v travo in opazoval gore. Veselil se je, kako bo v nedeljo v mestu, pri svojem stricu županu, jedel; ko ga prebudi iz njegovih misli strel. Vstal je in se obrnil tja, odkoder je prihajal šum. Strela so se slišali vedno bližje; končno se je prikazal mož, ki je hitel k Matijevi hiši; s težavo se je vlekel dalje podpirajoč se na svojo puško.

Ta mož je bil bandit, ki se je odpravil po noči po strelivo in je prišel med potjo v zaselo korzijskih vojakov. Po hudi obrambi se mu je posrečilo nekoliko ubežati in je kljub ranam, ki so mu jih zadali vojaki, prišel do hiše. Približal se je Fortunatu in dejal: "Ti si sin Matea Falcone!"

"Jaz sem Gianetto Sampiero. Vojaki me zasledujejo. Skrij me, nič več ne morem bežati." "Kaj bodo oče rekli, če te skrijem brez njihovega dovoljenja?" "Rekli bodo, da si storil prav."

"Kdove?" "Skrij me hitro; prihajajo!" "Čakaj, da pridejo oče." "Čakaj! Čez pet minut bodo vojaki tukaj. Skrij me ali te pa ubijem!"

Fortunato mu je odgovoril z veliko mirnostjo: "Nobenega strela nimaš več v puški, ne v torbici." "Imam pa svoje bodalo." "Ali pa moreš tudi tako hitro bežati, kakor jaz?" "Hitro je skočil tako daleč, da ga ne bi mogel prijati." "Ti nisi sin Matea Falcone! Ali hočeš, da me pred vašo hišo pri-mejo?"

Otroka je to ganilo: "Kaj mi daš, če te skrijem?" "Bandit je posegel v žep in mu dal en zlatnik, ki ga je imel zato, da bi si kupil smodnika. Fortunato je zagrabil denar in dejal: "Ne boj se!"

Fortunato je takoj naredil veliko luknjo v kup poleg hiše stoječega sena. Gianetto je zlel notri in Fortunato ga je pokril tako, da ne bi mogel nihče misliti, da je skrit notri kak človek. Nato je vzel mačko z mladiči in jo položil na ta način, da bi moral vsakdo misliti, da seno že dolgo ni bilo obrnjeno. Nato je pokril sledove krvi s prahom, nakar se je zopet vlegel v travo.

Kmalu nato je prišlo šest vojakov, na čelu jim adjutant, ki je bil v sorodstvu z Matejem. Todor Gamba, tako se je pisal, je bil odločen mož, ki so se ga banditi zelo bali, ker jih je že mnogo zmed njih vjel in izročil oblastem.

"Pozdravljen, mali", je dejal Fortunatu. "Glej, glej, kako si zrastle! Ali nisi videl mimo iti nekoga moža?"

"O, nisem se tako velik, kakor vi", je odgovoril Fortunato. "Boš že se. Sedaj mi pa povej, ali si videl iti mimo kakega človeka?"

"Če sem videl kakega človeka pravite?"

"Da, moža s črno kapo in sivo sukno."

"Moža s črno kapo in sivo sukno?"

"Odgovori hitro in ne ponavljaj mojih vprašanj!"

"Danes jutraj je jezdil mimo gospod župnik na svojem konju Pieru. Vprašal me je, kako greš kaj očetu, jaz sem —"

"Odgovori tisto, kar te vprašam in povej, kje je Gianetto, kaj ti njega iščemo. Vem, da je morati do tvojega doma!"

"Kdo ve?"

"Kdo ve? Jaz vem, da si ga ti videl!"

"Kaj vi vidite mimoidece, če spite?"

"Ti nisi spal; strela so te zbudili."

"Vi torej mislite, stric, da naredijo vaše puške tak ropot? Od mojega očeta naredijo mnogo večjega."

"Vrag te naj vzame, nepridivral! Jaz sem gotov, da si ga ti videl. Mogoče si ga celo skrili! Naprej, vojaki, stopite v hišo in pogledajte, ali ni notri kak človek. Fukaj se tudi konju sled od krvi."

"Kaj bodo pa oče rekli", je vprašal Fortunato. "Kaj bodo rekli, če zvedo, da so udrili v njegovo odsotnosti v hišo?"

"Nepridivral!" je zakričal Gamba in ga je prijel za uho. "Ali je več, kaj sem jaz? Morda boš govoril, če jih dobiš petindvajset?"

Toda Fortunato je tredovratno molčal.

Ali ne veš, da te dam lahko peljati v ječo? Tam boš na slami spal, z verigami na nogah in rokah in nazadnje prideš še celo na guilotino, ako mi ne poveš, kje tiči Gianetto Sampiero?"

Fortunato se je pri teh otroških grožnjah začel smejati. "Moj oče je Mateo Falcone", je dejal.

"Vodja", je rekel tiho eden zmed vojakov, "ne ukvarjajmo se s tem otrokom."

Gamba je bil v resnici v zadregi. Govoril je z vojniki, ki so med tem preiskali že vso hišo, kar ni dalo veliko opravka, ker poposleje Korza sestoji iz enega samega četverkotnega prostora. Tudi oprava je kaj enolična, razen mize, klopi in nekaj postelje ne vidiš nič drugega. Medtem pa se je Fortunato igral z mačko in je bil zelo vesel, ker so bili vojaki in njegov stric v toliki zadregi.

Eden izmed vojakov je stopil k kupu sena in je zabodel, kakor slučajno, svoj bajonet v kup. Nič se ni ganilo in tudi obraz Fortunata ni izdal niti najmanjše izpremembe.

Vojaki so se zelo nestrpno obnašali in že so se neprestano ozirali po ravnini, kakor bi se hoteli vrniti tja, od koder so prišli, ko je adjutant, ki je vedel, da je grožnjami ne bo pridobil dečka zase, poskusil z darovi in obljubami.

"Mali stričnik, ti si zelo prebrisan deček. Iz tebe bo že še kaj. In če se ne bi Mateo jezil, bi te vzel takoj seboj."

Ker mu ni deček nič odgovoril, je nadaljeval: "Toda glej, če boš priden, boš nekaj dobil."

"In jaz, stric, ti povem, če se boš še kaj časa obnavljal, bo prišel Gianetto v maquis. Potem bo

treba še večjega junaka, kakor si ti, da ga vjame."

Gamba pa je potegnil uro iz žepa, ki je bila vredna več kakor deset zlatnikov; ko je videl, kako so zažarele oči dečka, je dejal: "Ti bi gotovo rad videl, da bi ti visela ura okoli vratu, in ponosno bi hodil po ulicah Porto Vecchia. Drugi bi te vpraševali: Koliko je ura? in ti bi potegnil uro iz žepa in bi odgovoril: Glejte na mojo uro!"

"Kadar bom velik, jo bom dobil od mojega strica v mestu."

"Da, ampak sin tvojega strica jo že ima — ni tako lepa, kakor ta, ampak ima jo... in vendar je dosti mlajši od tebe..."

"No, ali hočeš uro?"

Fortunato se je nahajal v istem položaju, kakor mačka, pred katero držijo pečnega petlina. Ker ona ve, da se norčujejo iz nje, se ne upa, iztegniti kremljeve, ampak vedno obrača oči, da ne bi padla v skušnjavo; in zdi se, kakor bi hotela reči: "Kako grdo se norčuješ iz mene!"

Dečko ni ganil z roko, ampak je dejal: "Zakaj se šalite z menoj?"

"Pri moji veri, jaz se ne norčujem iz tebe. Povej mi le, kje je Gianetto skrit, in ta ura je tvoja."

Mali se je zasmejal in pogledal Gamba, kakor bi mu hotel brati z oči, koliko je resnice na njegovih besedah.

"Ob službo naj pridem", je dejal Gamba, "če ti ne dam ure pod tem pogojem! Moji tovariši tukaj so priče! Sedaj verjameš ali ne?"

Ko je tako govoril, je uro vedno bolj približeval k dečku, končno že tako, da se je dotikala njegovih lic. Temu se je poznalo že na obrazu, kak bo bojuje. Njegove gole prsi so se mu dvigale, kakor da ne bi imel dvojlj zraka. Ura pa se je zibala sementertja in se je večkrat dotaknila dečkovega nosu. Bolj in bolj je približeval roko k uri: konci prstov so se že dotikali in že jo je imel popolnoma v rokah, ne da bi Gamba spustil konec verižice... Uri no polje je bilo nebeško modro — pokrov iz zlata — v solncu se je videla kakor v ognju... Skušnjava je bila prevelika.

Fortunato je dvignil levo roko in je pokazal čez ramo na kup sena, na katerem je sedel. Gamba ga je takoj razumel. Spustil je verižico; Fortunato je postal gospodar ure. Skočil je kakor jelen in se je oddaljil deset korakov od kupa, ki so ga začeli vojaki takoj odmetavati.

Ni trajalo dolgo in nekaj se je začelo premikati; krvav mož z nožem v rokah se je prikazal; da bi pa obstal na nogah, tega vsled rane ni mogel storiti. Padel je na tla. Gamba se je vrgel nanj in mu vzel bodalo. Takoj nato so ga z roko povezali vkljub njegovemu zoperstavljanju.

Gianetto, ki je ležal kakor snop na tleh, se je obrni proti Fortunatu, ki se je že zopet približal. "Sin...", je dejal, ne da bi izgovoril stavka do konca, bolj z zaničevanjem, kakor z jezo. Otroku mu je vrgel denar, ki ga je prejel od njega, ker je čutil, da ne zasluži več tega daru; ta pa se ni brigal več zanj, ampak se je obrnil k adjutantu in mu hladnokrvno dejal: "Moj ljubi Gamba, jaz ne morem več hoditi; kakor vidite, me bodete morali nositi."

"Vem, da letiš še sedaj boljše kot srna", je dejal kruti vojak, ampak le pomiri se: jaz sem tvoj zadovoljen, da te imam, da bi te nosil več ur na hrbtno, ne da bi se utrudil. Sicer pa, dragi prijatelj, bodemo naredili iz vej in iz tvoje plaščke nosilnico, na kateri boš moral ležati do posestva Crepsoli, kjer dobimo konje na razpolago."

"Dobro", je odgovoril vjetnik. "Upam pa, da bodete dali tudi nekoliko slame nanjo, da bom udobneje ležal."

Med tem, ko so imeli eni vojniki s tem opravka, da so delali iz kostanjvih vej nosilnico, drugi zopet, da so zavezovali ranjenega rane, sta se naenkrat prikazala Mateo Falcone in njegova žena. Zena je s težavo stopala naprej; obložena s vrečo kostanja, medtem ko je njen mož ponosno hodil poleg nje in nosil le eno puško v roki, drugo pa je imel obesoeno na rami; kajti po ondotnih navadah je sramotno za moža, da ni nosil kaj drugega kakor orožje.

Ko je zagledal vojake, je bila njegova prva misel, da so prišli zato, da ga vzejo seboj. Ampak zakaj ta misel? Ali je imel Mateo kolikšjak opraviti s sodnijo? Ne, on je bil na zelo dobrem glasu. Ampak on je Korz. ki najde,

če se natančno izpraša, mnogo kazni vrednih malenkosti. Mateo pa je imel bolj ko vsak drug čisto vest, kajti že več kakor deset let ni streljal na nobenega človeka. Kljub temu je bil previden in se je postavil v tako pozicijo, da bi se v slučaju napada lažje branil.

"Postavi vrečo tja in bodi pripravljen!" je zaukazal svoji ženi. Ona ga je takoj ubogala. On pa ji je dal puško, ki jo je imel obesoeno na rami in ki bi ga sedaj lahko ovirala. Nato se je s svojo ženo polagoma bližal hiši, skrivajoč se za drevesa, ki so rastle ob poti in tvorila takorekoč nekaj drevored, pripravljen skočiti pri vsaki sovražnosti za drevo, od koder bi lahko nemoteno streljal. Zena je storila isto in pri tem je nosila njegovo puško in torbico.

Gamba pa se je nahajal v veliki zadregi, ker je videl Mateja na ta način prihajati, z umerjenimi koraki in pripravljen ustreliti vsak čas. Ako je morda Gianetto slučajno njegov sorodnik, ne bodo njegovi strelji zgrešili cilja, in če bi kljub sorodstvu streljal nanj...

Adjutant je stopil proti Matiji in mu podal roko: "Pozdravljen, dolgo je že, odkar se nisva videla!"

"Pozdravljen, brat!" mu je odgovoril Mateo.

"Prišel sem, da bi ti mimogrede voščil dober dan. Danes smo naredili veliko pot; toda mimamo se nič pritoževati, kajti dober lov smo imeli: Raynkar smo vjeli Gianetta Sampiera."

"Čest bodi Bogu!" je dejala Giuseppa. "Pretekli teden nam je vzel eno molzno kozo."

Te besede so razveselile Gamba.

"Ubogi, bil je gotovo lačen", pravi Mateo.

"Branil se je kakor lev", je nadaljeval Gamba nekoliko uzaljen; "ustrelil je enega izmed vojakov in ne da bi bil s tem zadovoljen je zdrobil korporalu Chardonu ramo; pa to ne škoduje mnogo, on je vendar Francez... Potem se je pa še tako dobro skrtil, da bi ga sam vrgel ne bil našel. Brez mojega malega stričnika bi ga ne mogel najti."

"Fortunato!" je vzkliknil Mateo.

"Fortunato!" je ponovila Giuseppa.

"Da! Gianetto se je skrtil tam v kupu sena; ampak tvoj mali Fortunato mi je pokazal njegovo skrivališče. To bom jaz povedal njegovemu stricu v mestu, da mu pošlje kako darilo."

"Prokleti!" je siknil Mateo tiho.

Prišli so do male čete. Gianetto je že ležal na nosilnici, pripravljen za na pot. Ko je zagledal Mateja v družbi z Gamba, se je na poseben način zasmejal; potem se je obrnil pred hišnim vratom, pljunil na njihov prag in zaničljivo rekel: "Hiša izdajstva!"

Le človek, ki so mu trenutki življenja šteti, je mogel rabiti te besede napram Matiji. Le en sunek z bodalom bi bil sicer plačil.

lo za žalitev. Mateo pa se je sedaj prijel za glavo, kakor človek, ki ga more skrbiti.

Ko je videl Fortunato, da je prišel njegov oče, je stopil v hišo in kmalu nato je prišel s skodelico mleka in jo podal Gianettu. "Proč od mene!" je zakričal isti z groznim glasom. Nato se je obrnil na enega izmed vojakov in mu rekel: "Tovariš, daj mi piti!" Vojak je takoj nastavil svojo čutaro Gianettu na usta, in bandit je pil vodo, ki mu jo je dal vojak, s katerim je nekoliko prej se izmenjeval strele. Nato je prosil, naj mu zveže roke namesto križema na hrbtno, križema na prsih. "Jaz ležim rad udobno!" je dejal. Potrdilil so se, da so mu ugodili; nato je dal Gamba znamenje za odhod, pozdravil še enkrat Mateja in odhitel urnih korakov po ravnini.

Najmanj deset minut je preteklo, preden je Mateo izpregovoril. Deček pa je nemirno ogledoval zjad mater, zdaj očeta, ki ga je, oprt na puško, z izrazom rastoče jeze ogledoval.

"Dobro si začel!" je dejal kočno Mateo z mirnim, toda za tistega, ki je poznal moža, groznim glasom.

"Oče!" je zaklical otrok medtem, ko se je solznih oči bližal očetu, da bi se vrgel predenj na kolena. "Proč!" je zakričal Mateo. In otrok je ostal nepremično nekaj korakov od očeta in je tiho jokal.

Giuseppa je stopila bližje. Zapazila je verižico, katere konce je gledal iz dečkove roke.

"Kdo ti je dal verižico?" je vprašala v strogem tonu.

"Moj stric, gospod adjutant."

Mateo je zagrabil uro in jo vrgel z jezo na kamen, da se je razletela na tisoč koscev.

"Zena", je vprašal "ali je otrok moj?"

Rujava lica žene so postala rdeča ko kri.

"Kaj praviš Mateo, ali tudi več, proti komu govoriš?"

"Vem. Torej je ta otrok tukaj prvi iz rodu, ki je izvršil izdajstvo."

Zdihoavanje in jokanje Fortunatovo se je povečalo, in Mateo je bil vedno proti njemu obrnjen. Konečno je obesil puško na ramo in je šel proti maquisu, medtem je Fortunatu zakričal, naj mu sledi. Otrok je takoj ubogal.

Giuseppa je šla k Matiji in ga je prišla za rame. "On je tvoj sin", je dejala s tresočim glasom in ga pogledala s svojimi črnimi očmi v njegove oči, kakor bi mu hotela brati iz dna srca, kaj hoče storiti.

"Pusti me", je dejal Mateo, "on je moj sin in jaz sem njegov oče."

Giuseppa je objela sina in jokajoč je stopila v hišo. Vrgla se je pred podobo Brezmadežne na tla in je goreče molila. Medtem pa je Mateo korakal kakih dvesto korakov po poti in se je ustavil šele pred neko udrtino, v katero je stopil in jo je poskusil s kopitom svoje puške, ali je zemlja trda ali ne. Kraj se mu je zdel pripraven za njegov namen.

VAŽNO NAZNAILO ROJAKOM!

Naseljevanje na Slovensko farmarsko naselbino v Wausaukee, Marinette county, enem najrodovitnejših krajev v državi Wisconsin se je začelo. Zdej je čas, da se naselijo poleg že tukaj se nahajajočih rojakov še drugi, da so sigurni, da dobijo za sosedo rojake, ker svet, katerega prodajam, je napredaj samo Slovincem.

Zemlja je izborna, kar dokazuje gotovo najbolj dejstvo, da je kupilo od mene lani in letos že nad sto rojakov, ter da jih je že sedaj na svojem mestu naseljenih toliko, da ustanovimo v kratkem svojo slovensko farmarsko družbo, ki bo za vse gotovo velike važnosti.

Sveta ne prehalvajem, ker prodajam samo rojakom, ki se na lastne oči prepričajo, da ne obljubim preveč. "Muštre" tudi ne pošiljam, ker zemlja tukaj, kakor povsod drugje umevno ni povsod enaka, in iz "muštra" itak ne morete spoznati, ali je svet hribovit ali raven, porasel ali prerijski, in seveda tudi ne, če je na njej dobra ali slaba voda ter kakšno je podnebje!

Vse, kar trdim z dobro vestjo in s kvasi garantiram, da je zemlja prav dobra in da bogato obrodi. Tudi svet v slovenski naselbini tukaj tečeta dva bistra potoka, dobre pitne vode je dovolj, v blišini so lepa jezera z okusnimi ribami, a poplav in drugih verjemenskih neogod se ni treba bati. Pridelke je lahko prodati, ker je mesto prav blizu. V mestu sta dve cerkvi, nižja in višja šola, skladišča, banka, velike trgovine, izvrstna železniska zveza z vsemi deli Združenih držav. Sploh ima Slovenska farmarska naselbina v Wausaukee, Wis., tako dobro in ugodno lego, kakor si je le želiti. Cena zemlji je od \$15.00 do \$20.00 na akre, plačilni pogoji so jako ugodni. Ekor kupi vsaj 40 akrov, ma tudi povsem vojniške stroške. Pridite tedaj in prepričajte se na lastne oči, kakšen svet prodajam, in prepričan sem, da se naselite tudi vi, kakor se je skoraj vsak, ki je prišel sam. Nepobitna resnica je, da sem prodal lani in letos rojakom več zemlje, kakor vsi drugi slovenski prodajalci zemljišča skupaj!

Za natančnejša pojasnila in vse zaželjene podrobnosti se obrnite pisмено ali osebno na podpisane, ki je tudi sam tukaj naseljen, da vam more tedaj v vseh potrebnih ozirih pomagati.

A. Mantel, Lock Box 221, Wausaukee, Wis.

"Fortunato, stopi poleg tiste velikega kamna!"

Otrok je storil, kar se mu je zapovedalo, nakar je stopil en korak bližje in pokleknil.

"Zmoli molitve, ki jih znaš." "Oče, oče, ne usmrti me!"

"Zmoli molitve!" je ponovil Mateo s pretresujočim glasom.

Otrok je stokajoč in jokajoč zmoli očenaš in vero. Oče je na koncu vsake molitve zaklical: Amen!

"So to vse molitve, ki jih znaš?" "Oče, ja znam še Angelovo čiščenje in litanije, ki me jih je naučila teta."

"Precej dolgo, toda stori, kakor hočeš."

Otrok je končal molitev z glasom umirajočega.

"Si li končal?"

"O! Oče, usmiljenje! Odpusti mi! Nikoli več ne bom kaj takega storil! Prosil bom strica, župana, tako dolgo, da bo oproščen Gianetto!"

Govoril bi še nadalje; Mateo pa je pripravil puško, nameril in rekel: "Bog sam naj ti odpusti!"

Otrok je hotel vstati, da bi se oprjel očetovih kolen; toda ni imel časa. Mateo je ustrelil; in Fortunato je padel mrtev na tla.

Ne da bi pogledal kaj na truplo, je odinil Mateo proti domu, da bi prinesel lopato, da bi skopal grob svojemu sinu. Naredil je komaj par korakov, ko je srečal Giuseppa, ki je zbužena po streli, prihitela sem.

"Kaj si naredil?" je zakričala. "Pravico izvršil."

"Kje je?"

"V udrtini. Tam ga bom pokopal. Povej mojemu stričniku Todoru Bianchi, naj pride k nama."

NAŠIM SLOVENCEM! Dobili smo iz starega kraja veliko zalogo importiranih zdravil, zdravilnih roč, olja, tinkture, mazila itd, za vsakovrstne bolezni. Ta zdravila se našim rojakom toplo priporočajo. Pišite po cenik! DOM. LEKARNA West Allis Sta. MILWAUKEE, WIS.

Kadar potujete v stari kraj ali kadar ste na poti skozi New York, pridite k svojemu rojaku v HOTEL, SALON in RESTAVRANT 145 Washington St., NEW YORK, N. Y. Corner Cedar St. Tu boste v vsakem času, podnevi in ponoči, najboljšo in najcenejšo postreženo. Izvrstna domača kuhinja. Čiste in urejene sobe za spanje. Obed (tri jedila) 25 centov. Z veseloštopovanjem. Spavanje 25 centov. JANKO TUŠKAN, lastnik.

Bolezen je največje zlo za vsakega človeka, posebno pa za delavca, zato je dolžnost vsakega da svoje zdravje čuva, hrani telo snažno in zdravo, in če se pojavi kakšna bolezen, da isto takoj v početku prične zdraviti. Pri naročilu zdravil je treba biti previden, ker danes je mnogo brezvestnežev, kateri izkoriščajo bolnike, posebno angleščine nezmožne priseljence in delavce. Tisoče previdnih rojakov se v zadnjem času obrača na svetovno znano lekarno

PARTOS v New Yorku.

kjer dobijo za vsako naravno bolezen poskušena in od najboljših zdravnikov pripravljena zdravila za jako nizko ceno kakor:

Table listing various medicines and their prices: PARTOLA za čiščenje krvi in želodca ter redno stolicco \$1.00, 5 za \$4.00; PARTOWILL za želodčne bolezni 1.00, 5 za 4.00; PARTOHERB za bolezni na ledicah 1.00, 5 za 4.00; RHEUMA-BALSAM & POWDER za revmatizem in kosterico 2.00, 5 za 4.00; PARTOGLORY za živčne bolezni, slabost in slabo spavanje 1.00, 5 za 4.00; PARTOCOUGH za kašelj, prane in pljučne bolezni 1.00, 5 za 4.00; PARTOCURA zoper glavobol 1.00, 5 za 4.00; PARTOLIN zoper izpisanje in za poraščanje las 1.00, 5 za 4.00; ERLAUER WATER & POWDER za očesne bolezni 1.00, 5 za 4.00; PARTOCYL za kožno srbenje in maslnje 1.00, 5 za 4.00; PARTOSWEAT za potenje nog 1.00, 5 za 4.00; PARTO-BISQUITS za sifilis 4.00; TRIPLETS No. 1. za akutno kapavico (tripjer) 2.00; " 2. " zastarelo 2.00; " 3. " polučujo ali gubitek semens 2.00; " 4. " belk tok žen 2.00; PARTOBRAČE zoper onanijo in slabo možko naravo 1.00, 5 za 4.00; PARTOCREAM & SOAP za one, kateri imajo masulje po licu in oči, kateri žele imeti gladko kožo 1.00, 5 za 4.00; ELSAWATER zoper osivete las 1.00, 5 za 4.00

Nadalje vse, kar se v jedni moderni lekarni dobiti zamore. — Slovenski ceniki se pošiljajo zastonj in zdravila poštnine prosto. — Pisma pišite v slovenskem jeziku ter naslavljajte na:

THE PARTOS PHARMACY, 160 - 2nd Ave., New York, N. Y.

Jugoslavanska Kato. Jednota

Ustanovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad dock, Pa.
 Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
 Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
 Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
 Zupnik: LOUIS KASTELIC, Box 582, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
 Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:
 MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
 PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
 JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
 JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
 JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POBORNICI:
 FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
 JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
 GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
 JOŽEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.
 ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2., Ely, Minn.
 JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika potnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzivali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

IZ URADA BLAGAJNIKA NEIZPLAČANIH SMRTNIN.

Tempotem prosim vse cenjene zastopnike onih krajevnih društev, katera imajo naložen denar za mladoletne dediče v mojem uradu, da naj izposlušajo, da postavi sodišče mladoletnim dedičem varuhe. Le na ta način zamoren jaz izplačati denar in dobiti za Jednoto popolne pobornice. Nekateri mi pišejo, da naj ta denar ostane pod Jednotinim nadzorom. To je dobro, toda pojasniti moram, da ta urad ni zato tukaj, da bi držal denar toliko časa, dokler bi ne postali dediči polnoletni. Varuhom v bližini so gotovo bolj znane razmere mladoletnih dedičev kot pa meni. Oni tudi lahko posodijo denar na boljše obresti, kot jaz. S tem seveda še ni rečeno, da bi moralo sodišče imenovati za varuhe same banke in Trust Co., ne, saj se vendar dobijo rojaki, katere lahko sodnja nadzornje in ki morajo pravilno poslovati z denarjem. Oni rojaki, ki so postavljeni od sodnje za varuhe, naj pošljejo potrjene sodniške listine naravnost meni kakor jim pošljem denar potem kaknega denarnega zavoda. Tam podpisajo pobornico in dvignejo svoto. Denarja potemtakem ne bo treba zahtevati od mene s pomočjo konzulov, ker s tem se delajo je mladoletnim nepotrebni stroški. Upam, da boste to upoštevali in mi šli na roko. Jaz bom denar izplačal na ta način, Vi pa dobite popolne pobornice od J. note.

Vas pozdravlja udani brat in blagajnik neizplačanih smrtnin

LOUIS KASTELIC,
 Box 517, Salida, Colorado.

Razne zanimivosti.

Enver-paša se je oženil.

Najinteresantnejši mož sedanje Turčije, Enver-paša se je poročil. Njegova nevesta je morala najprej dolgo čakati. Enkrat je Enver malo pred poroko odšel za atašaja v Berlin, drugi je šel v vojno v Tripolis, tretji je moral hitro zopet zavojevati Odrin in je bil potem dolgo bolan. No, zdaj sta se vendar dobila. Ali sta se prej sploh že kdaj videla? Menda ne. Enver se je poročil s princezino Nadžije, nečakinjo sedanjega sultana. Obvestilo o poroki je razglasila najvišja ceremonijarka sultanovega harema, a v tem naznanilu je bilo le povedano, da se poroči princezinja Nadžije — kdo je ženina niti omenjeno ni bilo. Enver-paša je postal kot soprog sultanske princezine "damad", to je priženjen član sultanove rodbine. "Taka "služba" je sicer dobra, vendar malo čislana. "Damade" gledajo navadno v Carigradu malo po strani. No, Enver-paša ni različen iz takega lesa, da bi se pustil zasmejavati. Po turškem običaju je "Damad" pravzaprav podložen svoji ženi in je črna go-spodarica v hiši. Če hoče moza videti, ga pokliče k sebi, sam ne sme priti; mož tudi ne sme z ženo govoriti, če mu ona tega ne dovoli. No, Enver-paša se za ta običaj pač ne bo zmenil, zato jamči njegova osebnost. Poroka je po turškem običaju trajala tri dni. Prvi dan je imela nevesta obleko, ki je veljala 62.000 kron. Izdelala jo je epirotska šivilja Higenija Epinetto. Pahljača je veljala 4400 kron in je bila naročena na Angleškem. Drugi dan je nevesta bila turško oblečena in je veljala njena obleka čez 10.000 kron. Tretji dan je bila zopet

evropsko oblečena in je obleka zopet ogromno svoto veljala. Po ceremoniji je Enver-paša stopil pred svojo nevesto in bil potem ob solnčnem zahodu z veliko slovesnostjo poveden v harem. V Carigradu je seveda vladalo velikansko zanimanje za to poroko. V ženskih krogih menda posebno govore o tem, da imata novoporočenca posteljo, ki je veljala nad 20.000 kron in je izdelana v slogu Ludovika XV. Običajno po turških hišah sploh nimajo postelj, tudi ne v najboljših hišah. Leže na žimnicah, ki jih imajo čez dan v posebnih shrambah, zvečer pa položijo na tla. Nadalje vzbuja veliko senzacijo tudi toaletna miza, ki je bila za princezino izdelana na Angleškem in je veljala celo premoženje. Če se pritisne na gumb pri tej mizi, začari polno električnih luči in se odpre tri kasete. V prvi je troje zrcel, v drugem polno pišice, klešče in drugih takih stvari, vse s smaragdnimi držali in zlatimi monogrami, v tretjem pa vsakovrstna lepotečna sredstva. Menda je toaletna miza prav čudovit umotvor.

Dr. Arnošt Muks,
 glava lužičkih Srbov, odlični filolog, slavist in buditelj lužičkih Srbov, poleg Hornika in Smolera najimenitnejši narodni voditelj, praznuje šestdesetletnico. Lužički Srbi nimajo danes v Arnoštu Muki le pridnega narodopisnega delavca, ki jim je zbral in pozabljivosti otehl na stotine krasnih narodnih pesmi, nimajo v njem le spretnega pisatelja, ki z besedo in s peresom podžiga svoj narod, da ohrani svojo narodnost in marljivo izpolnjuje stare slovanske šege in navade, ampak imajo v njem tudi moža-učitelja, ki je v jezikoslovnih vprašanjih stal vedno na najvi-

šjem mestu. Profesor dr. Arnošt Muka je delaven zlasti v primerjajočem jezikoslovlju. Spisal je zgodovinsko in primerjajočo slovnico dolnolužičko, sestavil velik dolno-lužički slovar, ki se ravno kar tiska in ki hrani v sebi nepreveljiv narodni in jezikoslovni zaklad. Ko se je profesor Muka zanimal zlasti za etnografsko bogastvo svojega naroda, je sestavil tudi trudapolno in pregledno statistiko lužičkih Srbov, ki jo je izdal pozneje z natančno izdelanim narodopisnim zemljevidom. Vsa ta obširna delavnost je pridobila vrhunsko mozo spoštovanja in ugled ne le med njegovimi rojaki, ampak tudi izven deželnih mej, kjer živijo Slovani. Dr. Muka je dandanes član mnogih slovanskih društev in učenih korporacij in zlasti ga štuje češka akademija že celo vrsto let med svoje inozemske člane. — Jubilar, kateremu želimo tudi Slovenci še nadaljna plodovita desetletja v narodno probujo in osvetlo od vseh strani od nemškega morja obdanega lužičkega naroda, je urednik "Srbske matice", ustanovitelj literarnega lista "Lužica", založnik pesniških del Jakoba Barta-Cišinskega, izdajatelj zabavno-poučne ljudske knjižnice, pisatelj znanstvenih razprav in priljubljen beletrist lužičkih Srbov.

Hrupni prizori na letališču v Juvissyju.

Iz Pariza poročajo: Na letališču v Juvissyju je prišlo do velikih skandalov. Zrakoplovec Verdines in Guinard sta napovedala letalno tekmo in tisočglašva množica se je zbrala. Ker pa je bilo zelo viharno vreme, so tekmo odpovedali. Množica pa je zahtevala, naj vendar začne z letanjem. Guinard je pa nato odgovoril v nagovoru na množico, da bi bil vsak polet smrtnevaren. Guinard je zaklical množici: "Raje naju ustrelite, predno naju prisilite, da se vzdigneva v zrak ter se podava v grozno smrt!" Tudi zatrdilo, da se bo vstopnina povrnila, ni pomagalo. Množica je prodrla ograje ter vse razbila. Orožništvo je moralo poseči vmes ter je množico razgnalo s sabljami.

Velika sleparija v Budimpešti.

Velikansko sleparijo, pri kateri je udeležena cela rodbina, so pred kratkem odkrili v Budim-

pešti. Morie Marton je ustanovil pred par leti s pomočjo članov svoje rodbine več zavodov, tako budimpeštansko narodno dobrodelno in pogrebno društvo, meščansko bančno akcijsko družbo in budimpeštansko hranilno in kreditno zadrugo. Po smrti ustanovitelja Moriea Martona je prevzel njegov sin Jožef Marton poslovodstvo in družbi z mnogoštevilnimi brati in svaki. Pred kratkim je bila vložena proti čeli rodbini ovadba zaradi sleparije in že prve poizvedbe so dognale neverjetna sleparstva. — Lokali vseh treh podjetij se nahajajo v eni hiši. "Pogrebno društvo" je imelo tekom let do 22.000 članov, ki so, kakor hitro so enkrat zamudili rok plačitve, izgubili vsa dotedanja vplačila. Zdaj ima društvo še 2000 članov. Funkcionarji društva so izključno člani rodbine Jožefa Martona. Kakor hitro so kakoga člana izbrisali, tedaj so ga označili kot "bolnega", bolniško podporo pa so društveni funkcionarji, oziroma člani rodbine Jožefa Martona inkasirali potom rodbinske banke. Vedno so nabirali nove člane ter jih izmозgavali. Doneski so izgubili v žepih rodbine Marton. — Podpisi "bolnih" članov so se kar ponarejali.

\$5.00 prvega plačila vam prinese na dom ta krasni **DIAMOND** gramofon s 12 spevi ki so zastojni.

Novo plačilo iz ljubljane 75 centov vsaka; naročite le po številkah; — Brez vsakega depozita.

E9057 Pastirska mazurka. Maškera polka.
 E9058 Domžalski valček. Marzolin, slovenska kmečka godba.
 E9059 Mazurka, ljubica. Kmečki tramplan.
 E9060 Planinski valček. Ribenška polka.
 E9062 Masno pripovedke 1. Masne pripovedke 2.
 E9063 Domače veselje, narodna. Fantovski nabor, narodna.
 E9064 O ja, zm'raj vesel, vesel, narodna. Bog je stvaril zemljico, narodna.
 E9065 Na planincih, narodna. En hriček, kvartet.
 E9066 Sopek narodnih 1. Sopek narodnih, 2.
 E9067 Dva nesrečna Italijana, narodna. Oj, ta soldaški boben, narodna.
 E9068 Soča voda je šumela, kvartet. Po polju že rože cvetejo, narodna.

COLUMBIA GRAMMOPHON CO.
 171 Washington St., New York, N. Y.

\$19.00 zastoj.

Ako kupite uro naravnost iz tvornice, si približite najmanj \$19.00, ker bi morali plačati vsakemu prodajalcu za isto uro najmanj \$25.00 dočim je naša posebna tvorniška cena za isto uro le \$5.00.

Ako želite kupiti \$25.00 vredno uro za \$9.00, potem izrečite ta oglas ter ga nam dopošljite z natančnim nastovom vred, kakor vam takoj pošljemo uro v krasni skatli na ogled popolnoma zastonj.

Zagotavljamo vam, da oni, ki kupi od nas uro, prav ničesar ne riskira, ker ima pravico da si ogleda uro ter se sam prepriča, da je ura v resnici vredna \$25, da je res pozlačena s 14-karatnim zlatom, garantirana od tvornice za dvajset let, s svetovno znanim kolešem. Nato plačate agentu \$6.00 in par centov za ekspresne stroške.

Mi popravljamo naše ure popolnoma zastonj skozi dvajset let ali jih pa izmenjamo za druge.

OPOMBA: Na zahtevo vam dopošljemo naš veliki, ilustrirani cenik zastonj.

NATIONAL COMERCIAL CO., 505 E. 5th St., New York, N. Y., Dept. 111.

Po znižani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštnine prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,
 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

FRANK PETKOVSEK,
 javni notar — Notary Public,
 718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, najbolje izbrane rezervirane smotke — patenteske idra vina.
 PRODAJA vošne listine vseh prekomorskih držav.
 POŠILJA denar v star kraj samoviljno in poštano.
 UPRAVLJA vse v nastanki posel spadajoča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA", 83 Cortlandt St., New York.

Za smeh in kratek čas.

RAZLIKA.

"To je smodka, katero lahko ponudite vsakemu prijatelju."
 "Hm, mhm, ali jaz bi rad smodko, katero bi lahko kadil sam."

Kaj je bolje?

— Ko je bila moja žena na letovišču, sem kmalu imel tako hrepenenje po njej, da sem bil ves potrt.

— No, zdaj je vendar tvoja žena že zopet sedem mesecev pri tebi...

— Ves, zdaj bi pa že spet rad prenašal najhujše hrepenenje... hrepenenje se vendar laglje prenaša, kakor ženo.

Porabljena prilika.

Mati (hčerki in ženinu, ki iščeta pod mizo padlo krono): Kaj še zmeraj iščeta?

Mala setrica (pošepeta materi): Saj ne iščeta... pod mizo se poljubujeta.

Iz nebes padel.

Janez: Na, prijatelj, zdaj pa gotovo živis s svojo ženico kakor v nebesih.

Tone (ki se je pred kratkim oženil): O, sem že padel iz oblakov!

Razloček.

Hčerka (po plesu): Mama, ali si videla? Gospod profesor in gospod komisar sta me hotela spremiti domov.

Mama: Domov že, a pred oltar te noče nihče spremiti!

Se ujema.

"Erna, povej mi, kod pride vrsto: 'Tu se ženske spreminjajo v hijene!'"

"O, večkrat v najboljših družinah!"

Se noben dokaz.

"Vprašaj me, če ljubim? No, povem Ti, da radi ljubini niti spati ne morem!"

"To se čisto nič ne dokazuje. Kujti prav nekaj takega učinkuje name krojaški račun."

Ubožen pesnik.

Hišnik: "Da bi Vas spet čakal za stanarino?! Kaj Vam se pride na misel!"

Pesnik: "Nič drugega."

ODREŠI JO JE.

K župniku, ki ravno pridigo piše, pride Sirkova Mina, že postarno dekle.

"No, kaj bi rada?" vpraša župnik.

"K izpraševanju sem prišla; možim se."

Župnik piše naprej, ko se spomni izpraševanja ter vpraša: "No, Mina, kdo te je pa odrešil?"

Mina: "Drobižev Joželj!"

PROTEST.

PROTEST.

Oče: "Ali ne bi vstal, Ivan, ter odstopil sedež onile dami?"

"Oh, papa, nikar vendar ne bodi vedno tako galanten na moje stroške!"

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja

DENARJE PAROBRODNE LISTKE

potom c. kr. poštne

hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

za vse prekomorske parobrodne družbe po izvornih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Proti krivicam na Koroskem in proti barabakim napadom na Revoltelli v Trstu je nastopil v svoji seji dne 5. aprila mestni občinski svet Ljubljane. Zastopniki obeh strank so nastopili složno in častno dokazali, da pozna Ljubljana svojo narodno dolžnost. Proti zapostavljanju slovenščine pri železniških uradih na Koroskem je govoril dr. Novak, radi Revoltelle pa občinski svetnik Pustoslavšek. V istem smislu je tudi nastopil ob. svetnik Stefe, ki je tudi zavrnil menjenje nemških občinskih svetovalcev, da te krivice in napadi ne brigajo Ljubljane. Proti nemškemu glasovanju je bil nato sprejet predlog dr. Novaka, da se odpošlje v tej zadevi merodajnim faktorjem odločen protest.

Umrlj. so v Ljubljani: Gustav Prah, sanitetni deseterik, 24 let. — Jospina Stroj, posestnikova hči, 31 let. — Albina Korbar, rejenska, 13 mesecev. — Ana Trlep, delavka, 47 let. — Marija Černak, mestna uboga, 94 let.

Dezertir. Pobežal je neznan kam nadomestni rezervnik 17. pešpolka Simon Susteršič, klepar, doma iz Ljubljane.

Zaradi motenja vere so se morali zagovarjati pred deželnim sodiščem v Ljubljani Nikolaj Sprahar, hlapec v Suhorju, Jožef Kapelj, posestnikov sin v Suhorju, Janez Volk, posestnikov sin v Suhorju, in Jakob Bišćak, delavec iz Buj. Vsi štirje so bili obtoženi pregreška po § 303. kaz. zak. Dne 18. januarja t. l. so namreč med povzdigovanjem pri maši v cerkvi v Suhorju — zlasti prvi trije — uganjali razne neumnosti, s čimur so motili pobožnost vernikov. Sodišče je vse štiri opustilo in izreкло, da se ni moglo dokazati, da so imeli s smehom namen motiti vernike.

Ljubezni sin. Dne 29. marca je tolekel Fran Merše, dninar v Zg. Gameljnih, svojega očeta Jakoba Meršeta s polenom po glavi in životu ter ga znatno poškodoval. Vzrok je baje ta, da je žena Jakoba Meršeta, Marija, brez možne vednosti prodala neko kravo in izkupilo delila s sinom in da sin svojemu očetu na zahtevo ta denar ni hotel izročiti. Ljubezni sin se zagovarja s tem, da mu je oče pri tem grozil z nožem in da se je moral braniti.

Deček zažgal bratovo kočjo. Fr. Sluga ima malo bajto v bližini vasi Dragomerja in nekaj zemljišča. Ker se nahaja sedaj v Ameriki, oskrbuje to posestvo Janez Filipič, posestnik v Logu, ki je obenem tudi varuh 11letnemu Filipu Sluga, katerega ima, ker so mu starši pomrli, v svoji oskrbi. Dne 31. marca se je pa pokazal ogenj na strehi na samem stoječem Slugove bajte ter jo v kratkem vpepelil. Škoda znaša 1000 K, ki pa je z zavarovalnico pokrita. Ogenj je zanetil 11letni deček Filip Sluga, kar sam priznava. Pravi, da je šel okoli 7. ure zvečer iz Dragomerja v Log mimo bajte svojega brata. Ta zapazi na Mausevjevi ulici, ki je sto korakov od omenjene bajte oddaljena, nekaj ognja, od katerega je v svoji otroški hudomušnosti vrgel košček žerjavke na slamnato streho bratove kočje, ki je bila v hipu v plamenu. Fantič je nato mirno odkarakal domov.

Pčzar. Dne 1. aprila ob 7. zvečer je začelo goret v kozolcu posestnika Leopolda Boleta v Lazah pri Planini. Ogenj se je kmalu razširil tudi na hišo in hlev. Kozolec, v katerem je bilo mnogo piče, orodja in sod petroleja, kolo in osem kubičnih metrov lesa, hiša in hlev so zgoreli. Ogenj se je prijel tudi sosednjih hiš, vendar pa so ga pravočasno še pogasili. Škoda znaša 6000 K.

Ponesrečel pri gozdnem požaru. Pred kratkim je 84letni kajzar Anton Perme iz Vinega pri St. Jurju s svojo ženo Heleno na Vinjem vrhu čistil gozd. Napravil je ogenj, ki se pa je po nesreči prijel tudi bližnjih grmov. Pri gašenju je Perme padel ter zgorel. Zgorelo je 800 kvadratnih metrov gozda. Ogenj so pogasili prebivalci Vinega.

Kap na možgane je zadela pri prodaji na stojnici na Pogačarjevem trgu v Ljubljani branjeva Frana Kodoljo, katerega so prepeljali z izvoščkom na njegov dom. — Tudi izvoščka Ivana Novaka iz Marije Terezije ceste št. 16 je zadela kap na jezik. Tudi ta je ostal v domači oskrbi. Nasilen berak. Martin Gorjanc, 45letni dninar, je v Preski od hiše do hiše beračel. Ker je bil nekoliko pijan in nadležen, so ga iz

več hiš brez daru odpravili, kar ga je tako raztogotilo, da je vpričo otrok jel preklinjati in nesramno govoriti. Pri farovškem vrtu je razbil vrata, ker mu ni pustil cerkvenik iti beračiti v farovž. Zaradi teh nasilnosti so bili ljudje primorani poklicati orožnike, ki so ga odpeljali v varno zavetišče.

ŠTAJERSKO.

Samomor. Iz Maribora poročajo: V Gorenjem Dupleku v nekem gozdu našli obesa enega kekega Ernesta Poproviča, ki je baje penzionist v Ljubljani in je nekaj časa stanoval v nekem tukajšnjem hotelu.

Ponesrečen poskus za osvoboditev vohuna Jandriča. V neki graško gostilno je zahajala pred par dnevi neka ruska družba. Med seboj so se pogovarjali rusko o vseh intimnih stvareh, ker so bili prepričani, da jih v Gradcu nihče ne razume. Razumela jih je pa natarkarica in potem nje je kmalu tudi zvedela policija, da hočejo oprostiti vohuna Jandriča. Policija je to takoj naznanila vodstvu karlovške jettisnice, kjer je ravnal zaprt Jandrič. Odredili so obširne varnostne priprave in čakali par dni zaman na družbo, ki naj reši Jandriča. Dne 5. aprila je pa res privožen pred kaznilnico avtomobil, ko je pa zapazil pomnožene straže, se je takoj odpeljal in izginil brez sledu, dasiravno je bila cela družba pod policijskim nadzorom.

Rimske izkoptine v okolici Ptuj. Kot je bilo že poročano, so v ptujski okolici izkopali lausko leto več rimskih izkoptin. Med temi se nahaja tudi Mitrov tempelj z ohranjenimi kipi rimskega boga Mitra in drugih bogov. Čez ta tempelj misli ptujsko muzejsko društvo postaviti stavbo, katere stroški so proračunani na 20.000 kron.

Dobitek razredne loterije 700 tisoč kron je dobila neka graška družba sedmih oseb. Dve osminki dobi neki graški nadporočnik, po eno osminko dobe: neki graški polkovnik, oče več otrok, neki starejši mali trgovec, ki živi od podpir svojega sina, dve ubogi šivilji, neki zavarovalni tajnik in neki mali železniški uradnik, ki mora dobitke deliti s sedmimi kolegi.

Ptujski Nemci med seboj. Po Ptujju se slišijo zadnji časi razne govornice, ki ptujskim nemškutarjem menda ne delajo veliko časti. Govori se namreč, da bode moral oditi iz svoje službe "Amtsvorstand" ptujskega magistrata zaradi nekega dogodka, ki se je nedavno zvršil v javni hiši v Ptujju. Stvar je bila sledeča: Nekega dne sta se "v rožah" podala v dotično hišo "Amtsvorstand" in neki gimnazijski profesor. Tam je začel razsajati in razbijati, da so morali poslati po policijo. Res je prišel stražnik Zentrich, katerega pa je "Amtsvorstand" odslovil z besedami: "Ich bin hier allein" "der Polizeicheff" und werde schon Ruhe stiften. Ich brauche sie nicht!" (Tukaj sem jaz policijski komisar in bom že naredil mir. Jaz vas ne potrebujem!) Nato je stražnik odšel. Nekaj večerov nato pa je šel po ulici iz kavarne proti domu tukajšnji trgovec z zganjem Hutter. Ta je po ulici nalašč prepeval. Takoj ga je omenjeni stražnik zabeležil in drugi dan je bil vsled tega obsojen od "Amtsvorstanda" na 20 K globe zaradi motenja nočnega mira. Torej ta je bil, ker si je malo zapel po ulici, obsojen na 20 K. "Amtsvorstand" pa je nezakonovan razbijal in kalil nočni mir v okolici omenjene hiše. Hutter je nato vložil tožbo in "Amtsvorstand" ter policaj Zentrich sta obsojena plačati sodnijske stroške, ki so narasli vsled raznih kuriranja in pritožb na par tisoč kron. Valed tega dogodka bo moral "Amtsvorstand" iz službe, da ne bo Ornirove kliki delal prevlelike sramote.

Zganjepitje je po Ptujju in ptujski okolici močno razširjeno. Skoro vedno se čujejo po zganjepitju in raznih drugih beznicah pretepi in prepriji. Četli bi bilo, da bi se ljudstvo začelo izobraževati in vnemati za boj proti temu največjemu škodljivcu človeštva.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. Dne 7. aprila v noči je nenadoma umrl v Boveu v 72. letu svoje starosti Mihael Mlekuž, posestnik, nam. drž. pravdnikstva itd. Dan poprej je bil še navzoč pri požaru, kjer mu je začelo prihajati slabo in dober dan nato je izdihnil svojo blago

dušo. Pokojnik je bil zelo pridren gospodar, užival je splošni ugled, kar priča, da je bil več desetletij starešina bovške občine in bil je cel čas zvest naprednjak. Lepa podpora. Zagrebški obč. svet je na predlog obč. svetnika Vrhpaniča sklenil ob dogodkih na tržaški Revoltelli hrvatski mladini izraziti svoje simpatije in je dovolil hrvatski šoli v Trstu 1000 kron podpore.

"Was ist das für eine chinesische Sprache?" (kaksen kitajski jezik pa je to?) tako je vprašal v kavarni Corso v Gorici neki nemški gospod svojega tovariša, ko je slišal pri sosedni mizi slovensko govorico. Na budalost nemškega človeka ni nihče reagiral; umevno, da se more vsakdo le smejeti takemu nemškemu izbruhu. Poprašalo se je potem, kdo je tisti nemški človek in odgovor je glasil: novi nemški mestni oče Straberger!

Pčzar. Dne 3. aprila zjutraj ob 5. uri se opazili v hlevu Srečkota Pirjeveca v Vrtovinu požar. Pričelo je goret seno nad govejim hlevom. Ko je pregorel pod senika, jame goret strelja pri govedu, kar povzročilo pogin ene krave, katere se je zadržala. Dva vola so s težavo izgnali iz hleva, katere so morali pozneje zaklati. Pretiila je nevarnost še petorici goved v sosednem hlevu, ako ni sv. Teofil odposlal dobro znane vipavske burje v drugi kraj dežele. Škoda je velika. Vzrok ognja je neznan.

Prestolonaslednik v Gorici. 7. aprila popoldne je dospel v Gorico nadvojvoda Fran Ferdinand. Peljal se je v svojem avtomobilu do Krmina, kjer je prestopil mejo, in nato odpeljal v Čedad. Tam si je ogledal muzej in znamenitosti starega zgodovinskega mesta. Ob 3. je odšel iz Čedada in dospel v Gorico ob pol 6. ter se nastanil s svojim spremstvom v hotelu Südbahn. Potem je šel po mestu in obiskal razne prodajalne. Zvečer ob pol 9. je šel v posete k baronu Locatelliju, kjer je tudi večerjal; navzoc je bil tudi deželni glavar dr. Faidutti, 8. aprila zjutraj se je peljal s Kumarjevim avtomobilom na Lokve, kjer si je ogledal erarske gozdove. Vrnil se je kmalu v Gorico in ob 11. odpoval v Miramar.

Bolgarska vladarska obitelj v Lcvranu. V Lovranu se nahajata hčerki bolgarskega kralja Evdoxia in Nadejda; v kratkem pridetja v Lovran bolgarski kralj in kraljica.

Samomor. V Trstu so našli mrtvega 38letnega Antona Lutmana, bivšega laškega trgovca v Raštelu v Gorici. Pognal si je iz revolverja tri kroglice v srec.

Kraške jame. Kraških jam je, po dosedanjem raziskovanju, 412: na Tržaškem teritoriju 110, na Goriskem 172, v Istri 114, na Kranjskem 16.

Zdravnica iz Italije. 43letna Alojzija Pelerini, iz kraja Castions di Strada onstran meje, uživa pri Furlanih okoli Medoje veliko zapanje, da zna zdraviti ljudi. Orožniki so bili sicer pozorni nanjo, vendar jim je doslej vselej usla. Sedaj, ko je bila zopet prišla zdraviti ljudi v Medoje, so jo pa zasledovali kar je bilo mogoče natančno. In zasledili so jo v nekem gozdiču pri Šmartnem v Brdih. Italijanska "zdravnica" se nahaja sedaj v zaporu.

Velika tatvina je bila izvršena v Opatiji. Neznani tatovi so okradili dva gospoda, gosta; pobrali so jima dragocenosti za 26 tisoč kron.

Aretirali so v Trstu Ivana Rovisa iz Zminja, pismonošca iz Purlja, ki ima na vesti defraudacije nad 2000 K.

V Opatijo je došlo od 1. jan. do 1. aprila 14.000 oseb; sedaj je v Opatiji gostov 4000.

Kruh podražen. Pekli v Gorici so podražili kruh, in sicer kar za 4 v pri kilogramu! Zemljice in korneti so pa nekoliko manjši. V Gorici se tako podraženo močno občuti, ker je draginja tako velika. — V Trstu pa so sklenili pekli, da ne bodo več prodajali krahna na tehtnico, ampak samo hlebčke, zemljice, kornete itd. Pravijo, da je to v korist občinstvu, ali v celem Trstu tega nihče ne verjame.

Iz Podbrda pišejo: Cesta na Petrovo Brdo je pravi škandal za vse oblasti v Avstriji od prve do zadnje. Že delana je bila tako, da bi graditelji in njih nadzorniki (ako jih že ni vrag vzel) zaslužili vsak 99 palie na čistiljiv del telesa. Kar je železnica stekla, je ni izjemski voznikov samih nihče popravljal. Zastonj so bile vse interelacije bivšega drž. poalnca Osk. Gabrščeka. O pač! Nekaj se pa vendar napravilo — prepevali so voziti po nji. — Pa je bila Bosna, mizna. To je bil vrhunec

modrosti gospodov. Ker pa voznja s koši na hrbtu ni zadostovala edinemu izhodu s Kranjskega v Baško dolino. Ljudje prisiljeni v borbi za obstanek nimajo respekte pred to prepovedjo. Voz se sicer po nji, toda voznja je podobna bolj vožnji aeroplanov kakor normalni vožnji. Da se voz prekuce in je ostalo vse živo, ni povoda jeziti se, saj to je v navadi in se lahko smatra za srečo in ne nezgodo. Sedaj go deževju je pa tako razorana, da naša dobra mati gotovo take ceste ne bode tupela — v Albaniji namreč. Mi lahko čakamo in davke plačujemo ter maršins bijemo. Se nekaj časa naj tako stoji, pa bo postala srečnejši ostanek in priča — ne srednjega veka, ampak avstrijskega birokratizma. V javnosti se sicer nekaj merili in z barvo mazali — vozi pa se radi tega nič lažje, pri tem tudi najbrž se ostane nekaj let. Ne kaže drugega, kakor naprositi kako kinematografsko podjetje, da napravi filme ceste in vožnje ter poslati raznim gospodom šefom in ministrom na Dunaj in jih povabiti k brezplačni predstavi, kjer naj se bodo "speglali".

Drzen ropar. V Cirkvenici v hrvatskem Primorju je neznanec napadel gostilničarja Korčaka na stranišču, mu oropal vse iz žepov, mu vzel ključ od blagajne, potem gostilničarja v stranišče zaprl in popolnoma oropal vso blagajno ter vzel tudi različne dragocenosti seboj. Škoda znaša 3110 K.

KOROŠKO.

Velik požar je bil v Milstatu; zgorele so stavbe mizarja M. O. berthzoga.

Divja levca. J. Bratuš in J. Pachter sta kaj rada zahajala v revir za divje koze v desenski revir. Tu jih je pred kratkim zasacil lovski paznik; vnel se je hud boj, v katerem je bil Pachter nevarno ranjen ter je čez dva dni umrl v bolnišnici. Bratuša je sedaj celovško sodišče za ta zločin obsodilo na 15 mesecev ječe.

Rad bi zvedel, kje se nahaja moj brat ANTON BANČIČ. Doma je iz Dolenjevasi pri Ribnici na Kranjskem. V Združenih državah se nahaja že devet let. Prosim cenjene rojake, ako ve kdo za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se mi sam javi. — John Bančić, 1390 E. 45th St. Cleveland, O. (25-28-4)

OGLAS.

V najem se odda 93 akrov farma v okraju Butler, tri milje od premogovih jam, kjer se stalno dela po zimi in po leti. Farma se nahaja v vasi Parsonville, Pa., in je prav prijetno bivanje na njej. Izvrstna voda, Sosed Slovence. Najemina je majhna. Več pove lastnik: Frank Reelcj. P. O. Box 73, Houston, Pa. (25-27-4) Washington Co.

ZEMLJA ZA POLJEDELSTVO. Mi lastujemo 10.000 akrov v Michiganu, jako dober svet, in 10.000 akrov dobre zemlje v Wisconsinu, blizu mesta. Potrebujemo agente, da prodajajo zemljo proti proviziji. Dobri pogoji za prave podjetnike. Grimmer Land Company, 133 W. Washington Street, Chicago, Ill. (4x 15,18,22,25-4)

Rada bi zvedela za svojega bratrance JAKOBA LAPAJNE. Pred dvema mesecema je bil tukaj v Springfieldu, Ill., in nama je naročil, če pride kaj iz stare domovine, naj mu naznani. Ker ne veva za njega, zato prosiva, če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga nama blagovoli naznani, ali pa če sam čita ta oglas, naj nama piše, da mu važnost poročava. — Marija in Luka Makuc, 1920 S. 14. St., Springfield, Ill. (23-25-4)

Dr V. GONDOS, inženjer za patente. 74 Cortlandt St., New York City. — Oglasite: se ali pišite. ::::

Koledarjev imamo v zalogi le še nekaj sto izkdor rojakov ga še nimamo, naj se podvziva sanj. Letošnji Koledar je zanimiv in bolj obseben kot drug letniki. Cena mu je s poštnino vred 25 centov. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City

ZASTONJ MOŽEM 50,000 KNJIZIC Popolnoma Zastonj Vsek moški bi moral nemodoma pisati po naše knjizice. Može, ki se namerjavajo ženiti — letni može — može, ki so imali priamčevanju, ponečevanju in raznim strastnim navedam — može, ki so oslabljeni, cervozni in izcrpani — može, ki niso zmoini za delo in ki ne morejo v polni meri uživati radosti življenja — ti može bi morali pisati po naše brezplačne knjizice. Ta knjizica pove kako može popolno zdravje, moč in krepost v kratkem času in po nizki ceni. Ako hočete biti može med možmi, ta knjizica vam pove, kako priti do tega. Pove vam kako se namerjavajo bolniki kakor Želodčne Teskoče, Revmatizem, Bolezni Mehurja in Ledvie, zastupljena pri ali sifilis, triper, spolna nemoč, splošna izguba moči, gubitek moške kreposti, nočni gubitek, izgubljena moška gila, utrošje, striktura, organske bolezni, boleznj jeter in posledice razuzdanega življenja hitro in stalno ozdraviti privatno doma v vaši hiši. Tisoč može je že zadelo perfektno ZDRAVJE, MOČ in TELEŠNO KREPOST potom te brezplačne knjizice. Zaloga znameniti je, in vaktuje ravno tiste stvari, ki jih mora znati vsak mladi ali star, bogat ali reven, samski ali oženjen in zdrav ali bolan mož. Ne zapravljajte denarja za razna malovredna zdravila, čitajte poprej to knjizico skozinok. Prihranite vam bo denar in vas poučilo, kako zedobiti POPOLNO ZDRAVJE IN MOČ. Ispolnite, izrežite in pošljite nam še danes sledeči kupon, na kar dobite v najkrajšem času to znamenito knjizico POPOLNOMA ZASTONJ, mi plačamo tudi poštnino. — Mnogi grabljevi zdravilni skuta je ljudem vsak svojo zdravila s tem, da pošljajo na C. O. U. ali drugi novotvji brez da jih kdo naroči. MI NEKIDAR NE STORIMO TEGA. Ako pišete po knjizico, dobite jo brez najmanjših obveznosti enpram nam. Pošljite nam takole ime in naslov se danes.

Edna zaloga Družinskih in Blaznikovih PRATIK za leto 1914. 1 iztis stane . . . 10c. Cene Blaznikove pratike so iste. V zalogi UPRAVNIŠTVA "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York City. 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Oj. Iščem svojega brata MARKA BRAJKOVCE. Doma je iz Gorenjega Suhora pri Metliki. Za njegov naslov bi rada zvedela njegova sestra Helena Brajkovce. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njega, naj mi naznani, ali naj se sam javi. — Helena Brajkovce, 413 E. Northern Ave., Pueblo, Colo. SVET NE POMNI takih katastrof kot so se dogajale zadnja leta posebno na morju. Tehnika izvanredno napreduje, toda strokovnjakom se še ni posrečilo toliko izpolniti prometnih sredstev, da bi bila popolnoma varna. Kdor hoče vedeti, kakne grozote se dogajajo pri katastrofah na morju, naj čita knjizico: Katastrofa "Titanica" in "Volturna", ki je opremljena z veliko dobrimi slikami. Rojaki, naročajte jo, ker jo je v zalogi samo še nekaj sto. Cena samo 25 centov. Pišite na: Otto Pezdur, 412 E. 79. St., New York, N. Y. Kupon za Brezplačno Knjizico Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 200, 203 N. Fifth Ave., Chicago, Ill. GOSPODI! — Jaz trpim vsled tolane, zata protin, pošljite mi to brezplačno knjizico za moč, postatno postoj. IME: ULICA in vev. ali Bos. MESTO: Država:

V preteklih dneh. Dostikrat slišimo, kako so živeli naši predniki in kako zdravi so bili. Živeli so v vednem stiku z naravo, brez vsakih posebnosti. To je skoro nemogoče za ljudi, ki žive v mestih ter uživajo življenje. To nepravilno življenje, kakor tudi pomanjkanje svežega zraka in solčne luči, učinkuje slabo na nas ter nas sili, da si poiščemo zdravila, ki bodo držala naš prebavni sistem v redu. Tako sredstvo je dobro znano. Prvi namen tega zdravila je, da očisti drobovje vsega, kar ne spada tjakaj, posebno delov hrane, ki so ostali tamkaj ter se tam razkrajajo. Ta gnila tvarina zastuplja celo telo. Drugi namen pa je, da se okrepi drobovje, z namenom, da se prepriči zopeten pojav bolezni. Priporočamo trajno uporabo tega sredstva. Pri želodčnih boleznih, pri boleznih na jetrih, pri boleznih v črevesu, učinkuje navadno popolnoma, ker prinaša olajšave. Isto velja pri različnih simptomih, naprimer zaprtju, razdraženosti živcev, kolcanju, bolestitih in krčih, bledi ali rmenkasti barvi obraza, slabosti, pomanjkanju teka in spanja. V vseh lekarnah. JOSEPH TRINER, Manufacturer, 1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL. Triner-jevo mazilo je zelo uspešno sredstvo, katero se lahko razredči z oljem iz oliv. Bolečine v členih, sklepkih in mišicah izginejo čisto po enkratni uporabi. Imejte ga doma, da ga imate pri rokah, kadar ga rabite.

